

Tiflološki muzej
Augusta Šenoa 34/III
Tel.: 48 11 102

www.tiflooskimuzej.hr
info@tiflooskimuzej.hr

IZVJEŠĆE O RADU TIFLOLOŠKOG MUZEJA ZA 2025. GODINU

Zagreb, siječanj 2026.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Zbirka likovnih radova

-primljena darovnica umjetnice Anabel Zanze – slika naziva “Chapeau de Beuys”, 2013., akril, tuš/papir, 400x500 mm (Maroević)

Oftalmološka zbirka

-primljena darovnica sa 160 predmeta iz ostavštine akademika dr. Zvonimira Pavišića
Predmete je darovala kći dr. Pavišića, dr. sc. Dubravka Pavišić-Strache. Riječ je o brojnim medicinskim uređajima i kirurškim instrumentima, fotografijama, raznim ispravama, diplomama, poveljama te medaljama i plaketama, rukopisima, publicističkim tekstovima, separatima znanstvenih radova i enciklopedijskim člancima te novinskim isječcima.

-primljena darovnica Hrvatskog saveza slijepih, Kabineta očne optike sa 6 predmeta (Tomašić)

Zbirka arhivskog gradiva

-primljena darovnica sa 62 predmeta iz ostavštine akademika dr. Zvonimira Pavišića (Ćosić)

1.6. Ustupanje

Zbirka fotografija

-ustupljene 4 digitalizirane fotografije iz Zbirke fotografija za potrebe izložbe povodom 60 godina Hrvatske knjižnice za slijepe

-ustupljene 54 digitalizirane fotografije iz Zbirke fotografija za potrebe izložbe povodom 80 godina Hrvatskog saveza slijepih (Vouk Nikolić)

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Zbirka likovnih radova

Izvršen je pregled dijela predmeta u Zbirci likovnih radova (37 skulptura).

Izvršeno je sustavno praćenje trenda kretanja vlage i temperature u depou u korelaciji s vanjskom vlagom i temperaturom. (Maroević)

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije

Izvršeno je razvrstavanje dijela predmeta u Zbirci predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije nakon preseljenja iz malog u veliki depo (36 predmeta).

Obavljen je nadzor nad radom muzejskog tehničara prilikom preseljenja dijela predmeta Zbirke specijalne edukacije i rehabilitacije iz malog u veliki depo. (Maroević)

Zbirka arhivskog gradiva

Obavljeno je redovito pregledavanje svih predmeta Zbirke arhivskog gradiva i uvjeta u čuvaonici.

Izvršena je digitalizacija arhivske građe u cilju preventivne zaštite i pohranjivanje podataka u jpg i tiff formatu, 100 jedinica. (Ćosić)

Oftalmološka zbirka

Očišćeni su i presloženi predmeti iz Oftalmološke zbirke, ukupno 234 predmeta. Manji predmeti spremljeni su u beskiselinke kutije, veći predmeti zaštićeni su beskiselinom prozirnom folijom. (Tomašić)

-obavljeni su poslovi preventivne zaštite u nadležnosti muzejskog tehničara (čišćenje eksponata i polica od prašine, premještanje u čuvaonice, zaštita beskiselinom folijom i beskiselinim kutijama, označavanje inventarnim oznakama, izmjera i nabava potrošnog materijala i dr., sve uz nadzor kustosa predmetnih zbirki):

-za Zbirku predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije-ukupno 300 inv. jedinica

-za Zbirku likovnih radova-ukupno 326 inv. jedinica

-za Zbirku tiskovina na reljefnim pismima-ukupno 224 inv. jedinica

-za Zbirku arhivskog gradiva-ukupno 38 inv. jedinica

-za Oftalmološku zbirku-ukupno 55 inv. jedinica

-za Donaciju Wagner-ukupno 6 inv. jedinica

-za Zbirku fotografija-ukupno 99 inv. jedinica

-u stalnom postavu (održavanje, mijenjanje rasvjetnih tijela, otklanjanje manjih kvarova, lijepljenje, učvršćivanje, zamjena istrošenih legendi i sl.) (Vukić)

2.3. Restauracija

U 2025. godini izvršeni su restauratorsko-konzervatorski radovi na 3 predmeta iz Oftalmološke zbirke. Radove je izveo „Ferrum - obrt za restauraciju, popravak i održavanje proizvoda od metala“ iz Zagreba. Restauracije oftalmološko-optičkih uređaja i pomagala za dijagnostiku provode se sustavno od 2009. godine, sukladno novim akvizicijama hrvatskih istaknutih oftalmologa. Radi se uglavnom o uređajima i pomagalima poznatih svjetskih izumitelja i proizvođača na području optike i oftalmologije (Carl Zeiss, Richard Förster, Emile Javal i dr.). (Tomašić)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U Inventarnu knjigu muzejskih predmeta, program MODULOR ++, upisani su za:

Zbirku predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Maroević)

- 47 predmeta, inv. brojevi 6643-6666, 6712-6722, 6733-6744

Zbirku likovnih radova (Maroević)

-1 predmet, inv. broj 6749

Zbirku arhivskog gradiva (Ćosić)

- 62 predmeta (6593 – 6642, 6723 – 6732, 6747 - 6748)

Zbirku fotografija (Vouk Nikolić)

- 5 zapisa, inv. brojevi 6745, 6746, 6669, 6670, 6671

Oftalmološku zbirku (Tomašić)

- 45 predmeta, inv. brojevi 6667-6668, 6672-6711, 6750-6754

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Maroević)

- izvršena je kataloška obrada predmeta iz zbirke vezanih uz donaciju Radiokluba slijepih „Louis Braille“, ukupno 61 predmet, program MODULOR ++

Zbirka arhivskog gradiva (Ćosić)

- izvršena je kataloška obrada predmeta iz zbirke, ukupno 62 zapisa tematski vezanih za donaciju dr. Zvonimir Pavišić, program MODULOR ++

Zbirka fotografija (Vouk Nikolić)

- izvršena kataloška obrada predmeta iz zbirke, ukupno 178 zapisa tematski vezanih za fond Slovenija i Hrvatska, program MODULOR ++

- za mrežni katalog zbirke Tiflološkog muzeja ažurirani su podaci obrađenih predmeta, ukupno 1430 inv. brojeva

Zbirka tiskovina na reljefnim pismima (Sivec)

- izvršena dopuna kataloške obrade predmeta iz zbirke za inv. brojeve 1100/1, 1100/2, 1001, 1102/1 – 1102/8, 1103, 1104/1, 1104/2, 1107, 1063/1, 1063/2, 1063/3, 1064, 1065/1, 1065/2, 1066/1, 1066/2, 1067/1, 1133/1, 1133/2, 1134/1-1134/5, 1135, 1138, 1139/1-1139/6, 1140/1, 1140/2, 1142/1, 1142/2, 1144/1-1144/4, 1145/1, 1145/2, 1146, 1147/1, 1147/2, 1148/1-1148/3, 1149, 1152, 1153/1-1153/3, 1154, 1155, 1156/1-1156/3 ukupno 65 zapisa, program MODULOR ++

Oftalmološka zbirka (Tomašić)

- izvršena kataloška obrada predmeta iz zbirke za inv. brojeve 6542, 6548, 5845, 6730, 6616, 6549, 6695, 6697, 6701, 6690, 6627, 5883, 5881, 6677, 5842, 6546, 5850, 5851, 5849, 5847, 6673, 6675, 5879, 5875, 5878, 6550, 6674, 6667, 5843, 5866, 5880, 6672, 6707, 6708, 6704, 6691, 6698, 6705, ukupno 38 predmeta, program MODULOR ++

3.6. Hemeroteka

- pročitano je i klasificirano 1818 novinskih isječaka

- izvršena je migracija 1818 članaka hemeroteke iz Outlook sustava u Excel tablicu (Sušić)

3.9. Ostalo

U okviru sekundarne dokumentacije izvršeni su upisi u bazu podataka S++ u sljedeće dokumentacijske fondove:

Katalozi

- izvršeno ukupno 3 upisa

Izložbe

-izvršeno ukupno 5 upisa

Videoteka

-izvršen 1 upis

-pregledano 9 videozapisa na DVD-u, videomaterijala dobivenog darovanjem (darovatelj: RKS Louis Braille) i njegova selekcija (Karavanić)

-obavljeni su poslovi vezani uz NSK, dodjelu CIP i ISBN brojeva za izdane publikacije nakladnika TM

-obavljeni poslovi vezani uz Interliber

-obavljeno ažuriranje podataka u OREG-u, aplikaciji Registra muzeja, galerija i zbirke RH, Upisnik knjižnica u RH (Karavanić)

- izvršeno prevođenja nazivlja u MODULORU ++ za zbirke TM na engleski jezik: za ukupno 358 pojmova (Maroević)

Evidencija edukativnih aktivnosti

-izvršen je unos podataka u sustav sekundarne dokumentacije informacijskog sustava S++ za pedagošku djelatnost, upisano 37 pedagoških aktivnosti, pod inv. br. 103 – 139 (Sušić)

Snimanje fotografija (Vukić)

-izvršeno je fotografiranje postava izložbi, otvorenja izložbi i raznih događanja u muzeju – 3245 digitalnih fotografija

Sukladno dosadašnjoj praksi za Fototeku Tiflološkog muzeja odabrano je 10-15 fotografija svakog događanja.

-za katalog izložbe „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist 266 fotografija

- postavi izložbi

Likovni razgovor: nas dvije, Zoya i Lola, 9.12.2024. - 7.1.2025., 46 fotografija

Nevidljivi svijet / World Unseen, 6. – 13. rujna 2024., 34 fotografije

Taktilografija, 7.2.- 7.3.2025., 18 fotografija

Dodirni i osjeti, 29.4. - 25.05.2025., 76 fotografija

Prstohvat umijeća, 12.06 -01.08., 73 fotografije

Od Zavoda do Centra (1895.-2025.) 30. 09. - 21. 10., 16 fotografija

Svatko ima pravo na svoje mjesto, 6.11.2025., 8 fotografija

Nedovršeni procesi, 42 fotografije

Svjetiljka je tvome tijelu oko - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist, 11.12.2025. - 16.3.2026., 10 fotografija

-otvorenja izložbi

Taktilografija, 90 fotografija

Dodirni i osjeti, 182 fotografija

Prstohvat umijeća, 176 fotografija

Svatko ima pravo na svoje mjesto, 63 fotografije

Svjetiljka je tvome tijelu oko - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist, 239 fotografija

-promocije, radionice, manifestacije, muzejske akcije, predavanja i sl.

Predavanje Inkluzija slijepih i slabovidnih u muzejske programe, 71 fotografija

Promocija taktilne i audio slikovnice Maca Papučarica i radionica, 536 fotografija

Promocija priručnika Pristupačnost za sve, 139 fotografija

Edukacija Pristupačnost za sve I i II, 449 fotografija

Razne radionice tijekom cijele godine, 572 fotografije

-ostalo, 139 fotografija (Vukić)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

-darovanjem Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta nabavljeni su primjerci Hrvatske revije za rehabilitacijska istraživanja (vol. 51 ; br. 2 (2015), vol. 52 ; br. 1 (2016), vol. 53 ; br. 1, 2 (2017)) (Vouk Nikolić)

-izvršena je razmjena publikacija s Institutom za noviju zgodovinu u Ljubljani (darovan katalog stalnog postava Tiflološkog muzeja, a primljen jedan primjerak posljednjeg broja časopisa Prispjevki (br. 1, 2025) na temu *Raziskovanje dinamike segregacije in integracije v politikah in institucijah za otroke in mladostnike z različnimi ovirami v jugoslovanski državi 1919-1992.*) (Karavanić)

-darovanjem za knjižnicu TM nabavljene su 3 publikacije:

-Procjena i rehabilitacija vidnog funkcioniranja, Mali dom, Zagreb 2024. (Vouk Nikolić)

-Mađarski muzej na otvorenom „SKANZEN“ 2024. (Sivec)

-Slovenski etnografski muzej, Prvih sto, Ljubljana, 2022. (Karavanić)

te 8 publikacija iz Donacije Pavišić

-Medicinska enciklopedija 1 A-ĆUL, Zagreb, 1967.

-Medicinska enciklopedija 2 D-Glu, Zagreb, 1967.

-Medicinska enciklopedija 3 GLJ-KOM, Zagreb, 1968.

-Medicinska enciklopedija 4 Komb-Nju, Zagreb, 1969.

-Medicinska enciklopedija 6 Sol-Ž, Zagreb, 1970.

-Medicinska enciklopedija – Dopunski svezak, Zagreb, 1974.

-Medicinska enciklopedija – Drugi dopunski svezak, Zagreb, 1986. (Ćosić)

4.2. Stručna obrada knjižnog fonda

Temeljem odluke o reviziji imenovano je povjerenstvo za reviziju knjižnične građe TM (Karavanić, Romanić, Vouk Nikolić) koje je 1.2.2025. g. započelo s radom.

U postupku revizije izvršeno je usklađivanje računalnog programa K++ s ručno vođenim inventarnim knjigama i postojećim Excel tablicama, ukupno 1855 jedinica. (Romanić)

Do kraja godine pregledano je i popisano ukupno 3876 jedinica građe, utvrđena je vrijednost pojedinačnih jedinica knjižnične građe te je određen njihov smještaj. Postupak provođenja revizije knjižnične građe se nastavlja i u 2026. godini.

4.3. Zaštita knjižnične građe

-u okviru provođenja revizije knjižnične građe izvršena je preventivna zaštita cijelog knjižnog fonda, čišćenje od prašine i preslagivanje na policama, cca 3800 jedinica (Romanić)

4.4. Služba i usluge za korisnike

-izvršeni su svi zahtjevi korisnika (pretraživanje, priprema građe, kopiranje i skeniranje), ukupno 8 zahtjeva (6 internih i 2 vanjska) (Romanić)

4.5. Ostalo

-U okviru manifestacije Noć knjige, 23.4.2025.g., u prostoru knjižnice Tiflološkog muzeja održane su dvije edukativne radionice za djecu vrtićke i osnovnoškolske dobi. Nakon predstavljanja i čitanja taktilne slikovnice Maca papučarica djeca su izrađivala taktilnu macu papučaricu. U radionicama je sudjelovalo 57 djece.

-izvršeno je prikupljanje i objedinjavanje svih kataloga izložbi u TM za potrebe izrade Knjižnične zbirke kataloga izložbi TM

-obavljeni su ispisi časopisa *Hrvatske revije za rehabilitacijska istraživanja*, nakladnika Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu za godišta: 2018., Vol.54 No.1 i 2., 2019., Vol. 55 No. 1 i 2., 2020. Vol. 56 No. 1 i 2., 2021. Vol. 57 No. 1 i 2, 2022. Vol. 58 No. 1, 2 i Special Issue, 2023. Vol. 59 No. 1 i 2, 2024. Vol. 60 No. 1 i 2 (Romanić)

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

5.2.1. Izmjene u Tamnoj sobi

Autorica stručne koncepcije: Morana Vouk Nikolić

Autori likovnog postava: Katarina Perić, Damir Prizmić, Heraklit

Opis programa:

S ciljem osuvremenjivanja, funkcionalnog poboljšanja stalnog postava TM i obogaćivanja multisenzornih doživljaja posjetitelja, izvršene su izmjene u cjelini Tamna soba.

U sklopu programa promijenjen je i obogaćen zvučni dio na prozoru te je dodana komponenta povjetarca prilikom otvaranja prozora. Također je ugrađena toplo-hladna ploča na kraju ulaznog hodnika u Tamnu sobu. Prethodno ovim radovima bilo je potrebno obnoviti i dodati strujne instalacije kako bismo osigurali sigurnost posjetitelja. U sklopu programa nadograđeni su taktilni zidovi i pod u hodniku Tamne sobe. S obzirom na dodane sadržaje promijenjene su dvije ploče, odnosno uvodna legenda i uputa za kretanje. Ovim izmjenama u potpunosti je postignut cilj

programa - posjetiteljima još više i neposrednije dočarati stanje nevida te ih na taj način i senzibilizirati prema osobama s invaliditetom, ponajprije slijepim i slabovidnim. (Vouk Nikolić)

5.2.2. Izrada Komunikacijske ploče

Autorica stručne koncepcije: Željka Sušić

Autorica likovnog postava: Željka Sušić

Opseg: 1 ploča

Opis programa:

U sklopu stalnog postava TM izrađena je komunikacijska ploča *Tiflološki muzej-priča kroz sliku*, koja je namijenjena osobama koje se teže verbalno izražavaju. Ploča omogućuje lakšu, ravnopravniju i osobniju komunikaciju za posjetitelje s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju, starije osobe te sve koji se suočavaju s govornim i jezičnim barijerama.

Pomoću jednostavnih simbola i slika, svaki posjetitelj može izraziti svoje potrebe, dojmove i osjećaje – čime aktivno sudjeluje u muzejskom iskustvu, bez obzira na verbalne sposobnosti.

Komunikacijska ploča izrađena je pomoću simbola iz nekomercijalne galerije ARASAAC (autor Sergio Palao, licenca CC BY-NC-SA 4.0).

Sadrži ukupno 56 polja s piktogramima. Dizajnirana je tako da bude intuitivna i jednostavna za korištenje. Dimenzije ploče su 550 mm x 550 mm, a postavljena je na vidljivo i pristupačno mjesto. (Sušić)

- obavljani su redoviti poslovi muzejskog tehničara na ažuriranju i održavanju ispravnosti prostora stalnog postava (Vukić)

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Zbirka likovnih radova (Maroević)

Rad na zbirci – MODULOR++

-upis dopuna podataka (uključujući podatke o izlaganju): 159 predmeta

-korigiranje i upis ispravaka podataka: 96 predmeta

-definiranje i apliciranje QR kodova: 96 predmeta

-odabir i izrada popisa učeničkih radova za planirano izdvajanje u zasebnu (pod)zbirku: 213 predmeta

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Maroević)

Rad na zbirci – MODULOR++

- Upis dopuna podataka: 202 predmeta

- Korigiranje i upis ispravaka podataka: 151 predmet

- Pridruživanje fotografija: 55 predmeta

- Obrada predmeta pripremanih za posudbu (izložba u Knjižnici za slijepe): 17 predmeta

Zbirka arhivskog gradiva (Ćosić)

Rad na zbirci – MODULOR++

- kataloški je obrađeno i opisano 62 predmeta
- korigiranje i upis ispravaka podataka: cca 130 predmeta
- Zbirka tiskovina na reljefnim pismima (Sivec)
- Rad na zbirci – MODULOR++
- dopuna kataloške obrade za ukupno 65 zapisa
- Oftalmološka zbirka (Tomašić)
- Rad na zbirci – MODULOR++
- kataloški obrađeno i opisano 38 predmeta
- Zbirka fotografija (Vouk Nikolić)
- Rad na zbirci – MODULOR++
- kontinuirani rad na dopuni i korekciji podataka (dopuna podataka i korekcija pravopisnih grešaka i tipfelera), ukupno 150 inv.brojeva
- istraživanje stručne literature, stručna obrada građe iz Zbirke fotografija za 178 inv. brojeva koja je vezana uz fond Slovenija i Hrvatska (povijest obrazovanja slijepih, sudjelovanje u javnom, kulturnom, političkom i sportskom životu slijepih)
- preneseno 1430 inv.broja u online katalog zbirke TM, program MODULOR++

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije

- za potrebe organizacije izložbe u Hrvatskoj knjižnici za slijepe, koja se održala povodom obilježavanja 60. obljetnice, Tiflološki muzej je posudio dio svoje građe, 17 predmeta iz Zbirke predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Maroević)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- sudjelovanje bez izlaganja na okruglom stolu *Okrugli stol umjetnost i medicina - Točke susreta* u organizaciji Instituta za gastroenterološke tumore
- Raspravljalo se kako likovna i glazbena umjetnost kroz primjenu raznih oblika kreativne terapije djeluje na prevenciju bolesti, bolje podnošenje liječenja i rehabilitaciju kod bolesnika s malignim bolestima. Urania – prostor kreacija, Zagreb, 4.4.2025.
- sudjelovanje na 8. stručno znanstvenoj međunarodnoj konferenciji Škole/muzeji, galerije /vrtići; Suvremeni izazovi teorije i prakse muzejske pedagogije s poster predavanjem pod nazivom *Kuc, kuc ovdje Tiflološki muzej – Izložba koja putuje, znanje koje ostaje* Nova Gorica, Republika Slovenija, 10 – 12 4.2025. (Sušić)
- sudjelovanje s izlaganjem na 28. Seminaru „Arhivi, knjižnice, muzeji – Mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“, tema izlaganja: „Tamna soba u novom ruhu“ (Osijek) od 24. do 26.11.2025. (Vouk Nikolić)
- sudjelovanje bez izlaganja na 14. festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata (D – fest)

Skup je posvećen digitalizaciji kulturne i znanstvene baštine, sustavima za upravljanje digitalnom građom, digitalnim proizvodima i uslugama te promociji digitalizacijskih projekata. Raspravljalo se o strategijama digitalne transformacije, načinima na koje digitalne tehnologije mogu podržati održivost i ekološku odgovornost, metodama upravljanja digitalnim zbirkama, izazovima arhiviranja i pristupa podacima, inovativnim tehnološkim rješenjima, ulozi umjetne inteligencije u obradi i interpretaciji kulturnih sadržaja te regulaciji, zaštiti podataka, autorskim pravima i etičkim dilemama u digitalnom okruženju. Zagreb, NSK, 8. i 9.5. 2025. (Karavanić)

-sudjelovanje bez izlaganja na savjetovanju, predavanju “Interpretacija baštine – zvanje i/ili zanimanje?” Raspravljalo se o temama vezanih uz interpretaciju baštine, predstavljeni su završni rezultati projekta i izrađenog Priručnika dobrih praksi u području interpretaciji baštine (prvi dio). Zagreb, MDC, 24.6.2025. (Jančić Saje, Karavanić, Sočković)

-sudjelovanje s izlaganjem na Međunarodnoj konferenciji projekta *Systems of care and education of children with sensory disabilities in the first and second Yugoslav state*, tema izlaganja: *The Typhlological Museum as one of the pioneers of dealing with the issues of people with visual impairments in Yugoslavia*. Konferencija kao završni dio istraživačkog projekta je bila usmjerena na povijest skrbi i obrazovanja djece sa senzornim oštećenjima (s naglaskom na djecu oštećena sluha i vida) na području bivše Jugoslavije s povijesne, sociološke i antropološke perspektive. Ljubljana, 6.11.2025. (Karavanić)

-sudjelovanje bez izlaganja na Trećem nacionalnom forumu interpretatora baštine s temom “Novo ruho baštine - mogućnosti i vrijednosti žive interpretacije u kulturnoj i prirodnoj baštini“. Nacionalni forum interpretatora baštine namijenjen je svima koji korištenjem baštine obogaćuju ili planiraju obogatiti turističke, kulturne i obrazovne sadržaje u svojim sredinama, organizacijama ili poslovnim projektima. Na forumu su izloženi primjeri iz prakse te raspravljalo o svim pitanjima vezanih uz interpretaciju baštine. Trakošćan, 8. i 9.11.2025. (Jančić Saje, Karavanić, Sočković)

-sudjelovanje bez izlaganja na 6. online okruglom stolu *Digitalna pristupačnost od zakona do prakse* u organizaciji Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Zagreb, 23.9.2025. (Tomašić)

-sudjelovanje na konferenciji „Nevidljivi“ u organizaciji Centra za odgoj i obrazovanje V. Bek Na konferencija povodom 130. obljetnice osnutka Centra za odgoj i obrazovanje “Vinko Bek“ su se problematizirale teme koje se odnose na stvaranje kvalitetnih uvjeta za osiguravanje potrebnih intervencija prema korisniku s pozicije edukacijske rehabilitacije i oftalmologije kao i problematika osnaživanja stručnjaka odgovornih za kvalitetu cjelokupne podrške korisnicima, osobama oštećena vida i njihovim obiteljima. 16.10.2025.g. (Sivec, Vouk Nikolić)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Ćosić, N. i Tomašić, L. Predgovor. „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist. // Katalog izložbe. „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist. Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. str. 4., ISBN 978-953-7287-59-7

Ćosić, N. i Tomašić, L. Dr. Zvonimir Pavišić – životni i profesionalni put. // Katalog izložbe. „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist. Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. str. 6 - 9., ISBN 978-953-7287-59-7

Ćosić, N. i Tomašić, L. Izlošci. // Katalog izložbe. „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist. Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. str. 10 - 44., ISBN 978-953-7287-59-7

Sušić, Ž., *Stalni postav Tiflološkog muzeja kao poticaj za taktilno – kinestetičke radionice* // Informatica Museologica 55. Zagreb, 2024. str.155 – 159.

Sušić, Ž., *Tiflološki muzej – priča kroz sliku* // Pristupačnost za sve 2, Zagreb, 2005. Tiflološki muzej, str. 41-43. ISBN 978-953-7287-58-0

Sušić, Ž., Prigodan uvodni tekst izložbe (cca 1 kartica) *Likovni razgovor: Zoja i Lola, nas dvije* za izložbu Zoja i Lola postavljenu u Knjižnici Knežija

Sušić, Ž., Za Zbornik predan sažetak poster prezentaciju za 8. naučno stručnu konferenciju Škole, vrtići, muzeji, galerija, održava pod naslovom Suvremeni izazovi teorije i prakse muzejske pedagogije. Naslov sažetka poster predavanja: *Kuc kuc ovdje Tiflološki muzej – Izložba koja putuje, znanje koje ostaje*

-Vouk Nikolić M., Riječ urednice, u:Priručnik *Pristupačnost za sve 2, smjernice za inkluzivnu praksu*, Zagreb: Tiflološki muzej, 2025., ISBN 978-953-7287-58-0

6.8. Stručno usavršavanje

-sudjelovanje na webinaru u organizaciji Balkan Museum Network- Inclusion in Museums: Presentation of Best Practices, 28.2.2025.

-položen stručni ispit za stručno zvanje kustos, 17.5.2025.

-sudjelovanje na webinaru ACMC: Resilience in Cultural Heritage, 24.7.2025.

-sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji *Izazovi i dobrobiti uključivanja pasa pomagača i terapijskih pasa*, 26. i 27.9.2025.

-sudjelovanje na webinaru *MUSEIT:Symposium Beyond Boundaries - Multisensory Innovation for Inclusive Futures* 2. i 3.9.2025.

-odslušana 2 ciklusa edukativnih treninga *Digitalne vještine za inkluzivno zapošljavanje* u organizaciji Hrvatskog saveza slijepih, 14.10. i 23.10.2025.

-započeto pohađanje 1. semestra tečaja Hrvatskog znakovnog jezika u Hrvatskom savezu

gluhoslijepih osoba *Dodir*

-sudjelovanje na edukaciji *Pristupačnost za sve*, 15.5. i 21.11.2025.

- sudjelovanje na online radionici MDC-a: *Otpis muzejske građe u muzejskoj legislativi, muzejskoj dokumentaciji i bazi podataka*, 9.12.2025. (Sočković)

-polaganje stručnog ispita za zvanje kustos, 25.1.2025.

-Webinar *Inclusion in Museums: Presentation of Best Practices* 1. i 2. dio

Webinar u organizaciji Balkan Museum Network u dva dijela u kojem su muzejski stručnjaci i autori predstavili primjere dobre prakse inkluzije u svojim ustanovama te podijelili svoja iskustva u provedbi inkluzivnih strategija, identificiranju izazova i raspravi o budućim prilikama., 28.2.2025.

-Webinar *3D Digitalization and Gamification – Powerful Tools for Preservation and Presentation of Cultural Heritage*

-Webinar u organizaciji Balkan Museum Network čiji je cilj bio pružiti praktično znanje i inspiraciju za prihvaćanje digitalnih inovacija u muzejskom sektoru., 24. 3. 2025.

-Predavanje *Dialogue-based Teaching in Museum*

Gostujuće predavanje dviju danskih stručnjakinja o učenju u muzejskim ustanovama u organizaciji Odsjeka za povijest umjetnosti Sveučilišta u Rijeci., 2.6.2025. (Karavanić)

-prisustvovanje predavanju i prezentaciji o sudjelovanju Umjetničkog paviljona u Erasmus+ programu u Madridu, u okviru projekta „Inkluzija slijepih i slabovidnih osoba u muzejske programe“, Tiflološki muzej, 20.3.2025. (svi stručni djelatnici)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Izvršena je stručna pomoć i konzultacije za kolege iz Uprave za znanost i interpretaciju

Mađarskog muzeja na otvorenom Skanzen u blizini Budimpešte <https://skanzen.hu/en>

Prilikom posjete održana je prezentacija kojom je predstavljen Tiflološki muzej i problematika prilagodbe. Kroz diskusiju i prezentaciju materijala vezanih uz prilagodbu pružena je stručna pomoć vezana uz konkretne upite te su se pronalazila najbolja rješenja kako bi se baština približila osobama s invaliditetom s naglaskom na osobe oštećena vida. 27.2.2025. (Sivec)

Izvršena je stručna pomoć i konzultacije Hrvatskoj knjižnici za slijepe koja je 2025. g. proslavila 60 godina postojanja, što je obilježeno nizom raznovrsnih aktivnosti i događanja. Središnja manifestacija održala se na Dan Hrvatske knjižnice za slijepe, 18. travnja 2025. g., a popratila ju je izložba koja je bila posvećena pismenosti slijepih osoba. U tu svrhu izvršena je pomoć u stvaranju koncepta izložbe, u likovnom postavu te konzultacija vezana uz izradu deplijana izložbe. (Sivec, Vouk Nikolić)

Izvršena stručna pomoć Slovenskom etnografskom muzeju pri osmišljavanju dijela izložbe o nematerijalnoj kulturnoj baštini Slovenije koji bi se prilagodio slijepim i slabovidnim posjetiteljima. 9.4.2025. (Sivec)

-U okviru stručnog usavršavanja posjetilo nas je šestero stručnih djelatnika/edukacijskih-rehabilitatora „Škole za učenike oštećenog vida "Veljko Ramadanović", Zemun, Srbija. Uz razgled Tiflološkog muzeja održano je predavanje o TM i njegovoj djelatnosti s naglaskom na programe prilagodbe te su razmijenjena iskustva vezana uz prilagodbu sadržaja osobama oštećena vida., 22.1.2025. (Sivec)

-pružena stručna pomoć i smjernice za izradu verbalnih opisa i QR kodova autorici Anabel Zanze za prilagodbu izložbe Slovoenciklopedijske jedinice u Galeriji Kranjčar (Sočković)

-obavljeno mentorstvo dvjema studenticama diplomskog studija Edukacijske rehabilitacije, modul Rehabilitacija osoba oštećena vida, 31.03. - 04.04.2025.

-obavljeno mentorstvo studentici L.S. diplomskog studija Edukacijske rehabilitacije, modul Rehabilitacija osoba oštećena vida, 8.12. – 12.12.2025.

-obavljena stručna pomoć studentici T.M. diplomskog studija Filozofskog fakulteta u Zagrebu, informacijske znanosti, smjer muzeologija, oko pisanja diplomskog rada na temu Alzheimerova bolest i mogućnost rada s bolesnicima unutar muzejskog okružja (Sušić)

-obavljena stručna pomoć i suradnja s kolegicom Sočković na definiranju programa izložbe Lili Gluić „I gledam more gdje se k meni penje” planirane za 2026. godinu (Maroević)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

-obavljeni urednički poslovi na publikaciji Priručnik Pristupačnost za sve 2, smjernice za inkluzivnu praksu, urednica: Morana Vouk Nikolić, ISBN: 978-953-7287-58-0 Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. (Vouk Nikolić)

- obavljeni urednički poslovi na publikaciji Taktilna i audio slikovnica Maca papučarica, Urednica: Morana Vouk Nikolić, taktilna slikovnica ISBN 978-953-7287-56-6, audio izdanje ISBN 978-953-7287-57-3 Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. (Vouk Nikolić)

-obavljeni urednički poslovi na publikaciji Katalog izložbe „Anabel Zanze: NE-PRE-PRE-KE” u Likovnom salonu Vladimir Becić, Slavonski Brod; ISBN: 978-953-8340-46-8, Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda, 2025. (Maroević)

-obavljeni urednički poslovi na publikaciji Katalog izložbe „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist, ISBN 978-953-7287-59-7 Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. (Ćosić, Tomašić)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- sudjelovanje u radu HNK ICOM-a
- članstvo u Balkan Museum Access Group, Foundation Cultural Heritage without Borders (Sušić)
- članstvo u Hrvatskom muzejskom društvu (svi stručni djelatnici)

6.12. Informatički poslovi muzeja

- izvršena digitalizacija građe Zbirke arhivskog gradiva, (skeniranje u jpg i tiff formatu), 100 jedinica (Ćosić)
- kontinuirano obavljanje poslova koordinacije poslova vezanih uz održavanje web stranice Tiflološkog muzeja (konzultacije s tvrtkom Novena oko održavanja i pripreme novih sadržaja za web stranicu, poslovi oko prikupljanja i odabira tekstova i slikovnog materijala od ostalih stručnih djelatnika Muzeja, obavljanje poslova administratora-izmjene i unošenje novog pisanog i slikovnog sadržaja na web stranicu). (Tomašić)

6.13. Ostalo

Projekt prilagodbe: Taktilna slikovnica Maca Papučarica

Na inicijativu Veleposlanstva Republike Slovenije u Zagrebu, sa svrhom prilagođavanja slikovnice za djecu Maca papučarica, autorice Ele Peroči slijepoj i slabovidnoj djeci, Tiflološki muzej izradio je taktilnu i audio slikovnicu Maca papučarica u dvije faze. U 2024. izrađen je koncept i metodologija izrade taktilne slikovnice Maca Papučarica, osigurano mrežno mjesto te izrađeni QR kodovi iz zvučnih zapisa u svrhu implementacije u taktilnu slikovnicu kao njezin sastavni dio te audio produkcije i pripreme za distribuciju u sklopu taktilne slikovnice, izrađene su taktilne grafike, odnosno grafička priprema i izrada taktilnih crteža za taktilnu slikovnicu. U 2025. godini otisnuta su svi tekstovi na uvećanom crnom tisku i brajici, kao i taktilni crteži te uvezivanje slikovnice.

Program Maca papučarica uključivao je korespondenciju i radne sastanke s Veleposlanstvom RS, radne sastanke i konzultacije s HSS i V. Rajakom te sastanke i korespondencija s Book&Zvook. Konceptija taktilne i audio slikovnice (Sivec, Sočković, Vouk Nikolić), pojednostavljivanje ilustracija (Sivec, Vouk Nikolić)

Organizacija promocije slikovnice (dogovori s presenterima, dogovori oko grupa djece/posjetitelja, slanje poziva, organiziranje osvježenja za djecu i posjetitelje).

Tiflološki muzej je slikovnicu Maca papučarica predstavio na festivalu Knjige u krošnjama na Ribnjaku 16.5.2025. (Vouk Nikolić)

Program Priručnik Pristupačnost za sve 2:

Kako bismo osigurali što kvalitetniji i sveobuhvatniji pristup, odlučili smo napraviti iskorak u konceptu edukacije, ali i izdati drugi dio priručnika. Time smo omogućili modularnost, ali i pružili čitav dijapazon mogućnosti prilagodbi i komunikacije s posjetiteljima s invaliditetom. Također smo omogućili stručnoj zajednici kontinuirano stručno usavršavanje na području pristupačnosti. Drugi cilj programa je nastavak njegovanja inkluzivne kulturne prakse, koja ne

podrazumijeva izradu prilagodbi „za nekoga“, već izradu „zajedno s onima“ kojima su namijenjene.

Priručnik je strukturiran u pet tematskih cjelina. Svi prilozi, svaki na svoj način, dijelom pokazuju i teškoće s kojima se određena skupina osoba s invaliditetom susreće, ali i pozitivne primjere inkluzije kao rezultat dugogodišnjeg zalaganja i rada.

1. Važnost sudjelovanje osoba s invaliditetom u kulturi

2. Voliš ići u muzej?—pristupačnost i simbolizacija muzejskih prostora kao podrška posjetiteljima u spektru autizma

3. Digitalna pristupačnost

4. Kako pružiti potporu osobi s oštećenjem sluha?

5. Europski standardi za izradu lako razumljivih informacija za osobe s intelektualnim teškoćama

6. O AUTORIMA

7. LITERATURA

Priručnik, dimenzija 23,5 x 16,5 cm, opsega 108 stranica, izdan je u nakladi od 300 primjeraka pod ISBN 978-953-7287-58-0, a CIP zapis dostupan je u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001266772.

Izdavanju priručnika prethodili su: sastanci i korespondencija s autorima (Marija Livajušić, Ružica Kežman, Senada Halilčević, Kosjenka Petek i Eva Pavić te Darijo Jurišić), lektoricom i dizajnericom, 4 korekture priručnika, pisanje ugovora za isplatu autorskih honorara za vanjske suradnike. Kontakt i dogovaranje za posudbu fotografija za priručnik.

Edukacija Pristupačnost za sve (svibanj, studeni)

-U okviru programa odrađeni su dogovori s predavačima na edukaciji PZS koja će se održati 21. studenog (Jurišić, Bencetić, Greppin, Livajušić, Udruga ASK, Ćosić, Sušić, Karavanić, Sočković), koncipirane su teme edukacije i satnice, formiranje poziva i slanje poziva (prvi i drugi poziv), komunikacija s prijavljenim polaznicima edukacija, neposredne pripreme za edukacije PZS (organizacija i koordinacija s kolegama oko uređenja prostora, nabava hrane i osvježanja, dovođenje prostora u prvobitno stanje), pisanje ugovora za vanjske predavače, dizajn i izrada potvrdnica za polaznike i zahvalnica za predavače. U dvije edukacije u 2025. godini sudjelovalo je 42 polaznika. (Vouk Nikolić)

Pilot projekt Slijepi vodič kroz stalni postav Tiflološkog muzeja

Autorica i voditeljica projekta: Nina Sivec

Suradnica: Iva Sočković

Izvođači projekta: vanjski suradnik – osoba oštećena vida i Iva Sočković

Ciljana publika: šira muzejska publika

Pilot-projekt Slijepi vodič kroz stalni postav Tiflološkog muzeja imao je za cilj ukazati na brojne izazove s kojima se suočavaju podzastupljene i ranjive skupine te kroz inkluzivan program

ponuditi novu priliku slijepim osobama, sudjelovanje u projektu kao aktivni sudionik. Projekt je proveden u suradnji s osobom oštećena vida koja je preuzela ulogu vodiča kroz stalni postav muzeja, dok su posjetitelji, podijeljeni u manje skupine, razgledavali postav koristeći sva osjetila osim vida, čime im je omogućeno jedinstveno multisenzorno iskustvo. U provedbi su korištena različita muzeografska pomagala i pomagala za kretanje, a nakon završetka vodstva posjetitelji su svoje iskustvo vrednovali putem anketnog upitnika.

Kako bi se ostvario cilj projekta, bilo je potrebno ciljano osposobiti slijepu osobu za vođenje videćih posjetitelja pod povezima kroz stalni postav, što je uključivalo upoznavanje sa sadržajem i prostorom muzeja. U tu svrhu izrađen je scenarij prilagođen mogućnostima slijepe osobe, a program je potom ponuđen zainteresiranoj javnosti. Razgled postava, temeljen na zamjeni uloga, bio je namijenjen videćim posjetiteljima koji su, pod povezima i u kontroliranim uvjetima, imali priliku „razgledati“ muzej na način na koji to čine slijepe osobe, uz stručno i ciljano vodstvo.

Program razgleda obuhvaćao je prihvata posjetitelja u foajeu, vožnju dizalom, kretanje kroz muzejski prostor, multisenzorni doživljaj u Tamnoj sobi, projekciju filma s audio-deskripcijom, pisanje brajevog pisma i drugo te završnu evaluaciju uz konzumaciju pića i razmjenu iskustava, sve bez korištenja osjeta vida. Ovo „slijepo iskustvo“ izazvalo je snažne emocionalne reakcije kod posjetitelja te pridonijelo većoj toleranciji prema različitostima i osvještavanju važnosti oslanjanja na preostala osjetila, poput sluha i dodira.

U projekt su bili uključeni i djelatnici Tiflološkog muzeja, koji su u različitim fazama provedbe sudjelovali kao ciljana publika, s ciljem optimizacije i unaprjeđenja vodstva kroz stalni postav muzeja.

Provedbom ovog projekta ostvaren je inkluzivni pristup te aktivno uključivanje slijepih osoba u programe Tiflološkog muzeja.

Projekt „Svatko ima pravo na svoje mjesto“

Ostvarena je suradnja Tiflološkog muzeja i nastavničkog odsjeka Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, u okviru nastave kolegija Metodika kreativnog procesa, na projektu 'Svatko ima pravo na svoje mjesto' pod koordinacijom Izv. prof. mr. art. dr. sc. Sonje Vuk.

Ciljana skupina projekta bili su mladi, srednjoškolci i studenti. Opći cilj projekta je bio poticanje promjena u međuljudskim odnosima u društvenom kontekstu te poticanje ciljane skupine na daljnje djelovanje temeljem stečenih znanja i iskustava. Specifični cilj projekta bio je poticanje empatije i suradništva kod srednjoškolaca i studenata.

Projekt je trajao cijele godine, a odvijao se na više razina: integracija odgojnih aspekata u nastavu, uključujući prilagodbu sadržaja predmeta *Crtanje i slikanje* i *Plastično oblikovanje* u 1. razredu i tematske radionice u muzeju s učenicima 3. i 4. razreda Škole za primijenjenu umjetnost i dizajn, osmišljavanje participativnih projekata te završnu izložbu likovnih radova studenata na kojoj je predstavljen proces likovno-pedagoškog rada studenata te studentski likovni radovi s istom tematikom. (Sivec)

- prisustvovanje promociji "Procjena i rehabilitacija vidnog funkcioniranja", autora Sonje Alimović, Tatjane Petrović, Snježane Seitz i suradnika, Mali dom, 3.3.2025.
- prisustvovanje obilježavanja dana Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Sveučilišni kampus, 14.4.2025.
- prisustvovanje obilježavanju 60. obljetnice Hrvatske knjižnice za slijepe, Hotel Sheraton, 18.4.2025.
- priprema dokumenata za objavu na web stranici muzeja (cjeloviti pdf Pristupačnost za sve I i II)
- napisan sažetak za 28. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji pod nazivom Tamna soba u novom ruhu, izrađena PPS prezentacija.
- Tiflološki muzej je povodom Dana i mjeseca svjesnosti o autizmu 2025. (travanj 2025.) na molbu Udruga za autizam ASK i Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) pozvao hrvatske muzeje da se uključe u program "S prijateljem u muzej!" Ovaj program omogućio je autističnim osobama svih životnih dobi da pozovu prijatelja/prijateljicu i poklone im posjet muzeju u svome gradu. Na taj način željelo se potaknuti društvenu uključenost, razmjenu iskustava i zajedničko uživanje u kulturnim sadržajima, ali je bila i prilika za povezivanje i umrežavanje s muzejima koji dijele viziju pristupačnih i uključivih kulturnih prostora za osobe s invaliditetom.
- održan radni sastanak s kolegama iz Slovenskog šolskog muzeja u vezi povećanja pristupačnosti za posjetitelje s invaliditetom te mogućnostima međusobne suradnje.
- priprema materijala i dogovori s Uredom pravobranitelja za osobe s invaliditetom oko prijave projekta „Edukacije PZS i priručnik PZSII“ za Godišnju nagradu ICOM-a.
- pripreme za izjave i sudjelovanja u televizijskim i radijskim emisijama te intervjuima na portalima
- telefonski sastanci i dogovori s organizatorima u vezi Festivala empatije
- sastanci s predstavnicama Hrvatskog saveza slijepih vezano uz posudbu građe za organizaciju izložbe HSS
- sastanak s predstavnicima knjižnice za izložbu povodom 60 godina Hrvatske knjižnice za slijepe
- Obavljeni su dogovori i korespondencija s Udrugom ASK i SUZAH-om, vezani uz prijavljivanje projekta S prijateljem u muzej. Projekt je odobren od Ministarstva kulture i medija te će se s realizacijom započeti u siječnju 2026. godine, a TM sudjeluje s predavanjem na uvodnoj edukaciji „Inkluzivni muzeji: Perspektive i izazovi u pristupu posjetitelja s invaliditetom“.
- održavani su redoviti radni sastanci s ravnateljicom i stručnim djelatnicima, izvršena je koordinacija i nadzor poslova stručnih djelatnika iz ustrojbenih jedinica Muzejska građa/zbirke i Odnosi s javnošću, izvršeno je nadziranje provedbe inventarizacije, obrade i digitalizacije muzejske građe i dokumentacije, provedbe godišnjih muzejskih programa rada i svih tekućih projekata. (Vouk Nikolić)
- sudjelovanje na obilježavanju Dana hrvatskih muzeja i dodjeli nagrada ICOM Hrvatska 2025., 03. prosinca 2025. U okviru skupa održano je predavanje pozvana/gostujuća prezentacija predstavnika/pobjednika prve ICOM (središnji ured Pariz) globalne nagrade “Award for

Sustainable Development Practice in Museums” i ujedno jedino nagrađenog projekta “Shared Island Stories Between Scotland and the Caribbean: Transnational Youth Exchange” koju je predstavio James Allan Brown sa Sveučilišta St. Andrews, Škotska, UK.

Nakon gostujućih izlaganja predstavljeni su odabrani hrvatski muzejski projekti kao najuži konkurenti za ICOM Hrvatska 2024. nagrade. Tiflološki muzej bio je jedan od 13 nominiranih s projektom *Modularna edukacija i priručnik Pristupačnost za sve 2.* (Vouk Nikolić)

-osmišljen je konceptualni okvir komunikacijske ploče za Tiflološki muzej, realizirana je suradnja s Laboratorijem za asistivnu tehnologiju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u definiranju sadržaja te je obavljena koordinacija i komunikacija s vanjskim izvođačem, tiskarom ProSlap u svrhu realizacije projekta

-izrađen koncept izložbe pod radnim nazivom *Putokazi.* a povodom obilježavanja 20 godina Biblioteke za slijepe Crne Gore (Sušić)

-izrađen je popis predmeta ostavštine akademika Zvonimira Pavišića

-izvršen je odabir predmeta i materijala te stručna obrada za izložbu „*Svjetiljka je tvome tijelu oko*“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist

-obavljeno je kontinuirano praćenje literature za izradu verbalnih opisa slika, skulptura, predmeta te opis filmova za slijepe osobe

-pripremljeno je predavanje za edukaciju *Pristupačnost za sve*

-izvršeni su svi poslovi vezani uz prijavu za sudjelovanje na manifestaciji „Noć muzeja 2025“ i objavu podataka

-obavljana je inventura za 2024. godinu i izrada zapisnika o provedom popisu imovine TM (Ćosić)

-izvršeni su poslovi vezani uz poboljšanje kvalitete digitalne pristupačnosti web stranice Tiflološkog muzeja prema zakonskoj regulativi i načelima digitalne pristupačnosti u Republici Hrvatskoj (izvršena je evaluacija pristupačnosti web sjedišta, u kojoj mjeri su mrežna stranica i programska rješenja za pokretne uređaje prilagođeni propisanim zahtjevima pristupačnosti te tehnička podrška od strane Centra za istraživanje, edukaciju i primjenu novih znanja - Up2date, implementirani su standardi pristupačnosti web sadržaja u suradnji s programerima tvrtkom Novena)

-praćenje literature vezano za izradu verbalnih opisa fotografija i slika na web stranici muzeja, koji slijepim i slabovidnim osobama omogućuju pristup vizualnim sadržajima putem čitača zaslona (Tomašić)

-sudjelovanje na obilježavanju 150. obljetnice Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uz svečanu dodjelu Zahvalnice za suradnju s FFZG koju je dobio Tiflološki muzej, 16.5.2025.

-sudjelovanje na obilježavanju Dana hrvatskih muzeja i dodjeli nagrada ICOM Hrvatska 2025., 3.12.2025.(Sivec)

- tehnička podrška pri održavanju edukacije Pristupačnost za sve, radionica, predavanja i prezentacija (priprema prostora, projekcionog platna, raspremanje i sl.)
- tehnička podrška pri pripremi eksponata po potrebi na zahtjev kustosa
- poslovi spremanja, izmještanja alata i opreme iz serverske sobe
- održavanje i čišćenje fotografske opreme (Vukić)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1. Izložba: „World Unseen/Nevidljivi svijet“

Mjesto održavanja i prostor: Tiflološki muzej

Vrijeme trajanja: 7.1.-31.1.2025.

Autor stručne koncepcije: Royal National Institute of Blind People (RNIB)

Kustosica izložbe: Magda Karavanić, Tiflološki muzej

Opseg: 11 uvećanih fotografija i 11 taktilnih prikaza

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Vrsta: umjetnička, međunarodna, pokretna, prilagođena

Opis:

„World Unseen/Nevidljivi svijet“ je međunarodna izložba nastala kao rezultat suradnje Kraljevskog nacionalnog instituta za slijepe osobe iz Londona i tvrtke Canon, a javnosti je predstavila fotografske radove svjetski poznatih fotografa i Canonovih ambasadora, među kojima su slovenski fotograf Sam Vidic, nagrađivani južnoafrički fotoreporter Brent Stirton, brazilski fotoreporter Sebastião Salgado, nigerijska fotoreporterka Yagazie Emezi i Pulitzerov nagrađeni fotoreporter Muhammed Muheisen i drugi. U okviru izložbe predstavljeno je 11 uvećanih fotografija koje su slijepim i slabovidnim posjetiteljima bile prilagođene pomoću taktilne grafike, verbalnih opisa i legendi na Brailleovu pismu. Izložba je realizirana kroz partnerstvo tvrtke Canon Adria, Hrvatskog saveza slijepih, Tiflološkog muzeja i Muzeja grada Zagreba. Ova pokretna izložba se u Tiflološkom muzeju otvorila 2024. godini, a nakon gostovanja u Muzeju grada Zagreba, zbog velikog interesa publike, se ponovno vratila u Tiflološki muzej gdje je bila postavljena zaključno s Noći muzeja 2025. U samoj Noći muzeja pogledalo ju je preko 400 posjetitelja. World Unseen/Nevidljivi svijet je inkluzivna izložba fotografija koja je nastala s ciljem da se slijepim i slabovidnim osobama približi fotografija, kao vizualni medij na novi, pristupačniji način.

Korisnici: Namijenjena je široj muzejskoj publici, a ciljano osobama oštećena vida.

9.2. Izložba Taktilografija

Mjesto održavanja i prostor: Tiflološki muzej

Vrijeme trajanja: 7.2.-7.3.2025.

Autorice stručne koncepcije: Aleksandra Saška Mutić i Nina Sivec

Autorica likovnog postava: Aleksandra Saška Mutić

Kustosica izložbe: Magda Karavanić, Tiflološki muzej

Opseg: 16 fotografija i 16 taktilnih prilagodbi

Vrsta: umjetnička, edukativna, informativna, skupna, prilagođena

Web adresa: <https://www.tiflooskimuzej.hr/hr/dogadanja/izlozba-taktilografija,197.html>

Opis:

Radovi predstavljeni na izložbi pod nazivom Taktilografija su iznikli iz projekta koji je na inovativan i kreativan način pokušao približiti slijepim i slabovidnim osobama vizualni medij, fotografiju. Izložba je ponudila taktilno i slušno iskustvo te je predstavila još jedan koncept prilagodbe umjetničkih djela osobama oštećena vida koje snažno podupire Tiflološki muzej. Izložba je obuhvatila učeničke radove učenika 3. razreda Fotografskog odjela Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, koji su pod mentorstvom A. Saške Mutić i Vojina Perića izradili fotografije s temama prema izboru te ih prilagodili osobama oštećena vida. Bilo je izloženo 16 radova, fotografija, kao i njihove trodimenzionalne rekonstrukcije. Sve fotografije su bile verbalno opisane. Preslušavanje zvučnih zapisa bilo je omogućeno aktivacijom pripadajućeg QR koda na vlastitom pametnom telefonu svakog posjetitelja. Uz svaki rad bile su izložene i fotografije koje su nastale kao rezultat opisa fotografija kako ih doživljava umjetna inteligencija. Ovom izložbom željelo se osvijestiti postojanje poteškoća u doživljaju vizualne umjetnosti kod osoba oštećena vida te ponuditi jedno od mogućih rješenja kod prilagodbe fotografija. Tim problemom su se suočili autori izloženih fotografija, učenici treće godine Fotografskog odjela Škole primijenjene umjetnosti i dizajna koji su procesu stvaranja prilagodbe i promišljanju na svoj način riješili problem nepristupačnosti 2D umjetnosti slijepim i slabovidnim osobama te su uz vodstvo i podršku mentorice izrađivali 3D kopije svojih fotografija. Korisnici: Iako je izložba bila namijenjena i prilagođena slijepima i slabovidnima, ona je nudila atraktivno vizualno iskustvo videćim posjetiteljima i što je najvažnije približila je ovu vrstu umjetnosti osobama oštećena vida.

9.3. Izložba: Dodirni i osjeti

Mjesto održavanja: Tiflološki muzej

Autorice stručne koncepcije: Milica Orlović Čobanov, muzejska savjetnica Spomen-zbirka Pavla Beljanskog, mr. Snežana Nikolić, tiflologinja, ŠOSO „Milan Petrović”, Novi Sad, Aleksandra Rešnjak Pešić, scenografkinja

Autorice likovnog postava:

Milica Orlović Čobanov, muzejska savjetnica Spomen-zbirka Pavla Beljanskog, mr. Snežana Nikolić, tiflologinja, ŠOSO „Milan Petrović”, Novi Sad, Aleksandra Rešnjak Pešić, scenografkinja

Kustosica izložbe: Željka Sušić

Stručna suradnica: Iva Sočković

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Opseg: 10 radova

Trajanje izložbe: 29.4 – 25.5.2025.

Vrsta: umjetnička, međunarodna, putujuća, prilagođena

Web adresa: <https://www.tifloloskimuzej.hr/hr/izlozbe/izlozba-%e2%80%9edodirni-i-osjeti%e2%80%9c,203.html>

Opis:

U spomen-zbirci Pavla Beljanskog u Novom Sadu, Srbija, čuva se preko 186 umjetničkih djela različitih autora, koja datiraju od vremena prve generacije modernista pa sve do radova nastalih šezdesetih godina dvadesetog stoljeća. Od odabranih djela zbirke osmišljena je i otvorena Taktilna galerija u kojoj su izloženi umjetnički radovi koji su prilagođeni osobama oštećena vida. Izložbom „Dodirni i osjeti“ predstavljen je dio kolekcije Spomen-zbirke Pavla Beljanskog koja je prilagođena osobama oštećena vida. Izloženo je deset predmeta – replika i prilagođenih predmeta, slika, koji vjerno prikazuju odabrane originale, osam djela umjetnika zastupljenih u kolekciji Pavla Beljanskog: Sretena Stojanovića, Riste Stijovića, Mihajla Tomića, Vlaha Bukovca, Milana Konjovića, Save Šumanovića, Milice Zorić i Mališe Glišića, s ciljem da se istakne raznolikost fundusa u psihološkom i oblikovnom smislu. Odabrana umjetnička djela predstavljena su putem grafičkih dijagrama koji optimalno, prikladno percepciji osoba s oštećena vida, prenose likovna djela u cijelosti, kao i njihovu raznolikost teksturu. Izložene su i gipsane kopije, u proporcijama originala, kao i dva 3D modela izrađena od prirodnih materijala, gdje završna obrada, prema zamisli autorica omogućuje naglašavanje ili pojednostavljivanje detalja, ovisno o čitljivosti samog predmeta. Izložene prilagodbe obogaćene su verbalnim opisima dostupnim na uređajima za reprodukciju zvuka, opisima na Brailleovom pismu i legendama posebno prilagođenim slabovidnim osobama. Ova izložba je omogućila uvid u dio fundusa Spomen-zbirke Pavla Beljanskog te jedinstveni doživljaj umjetničkih djela slijepim i slabovidnim osobama. Izložbu je dodatno obogatila prezentacija prilagođene kopije Bukovčeve *Velike Ize* i objava nove monografije Igora Zidića, Vlaha Bukovac (1855 – 1922), čime je posjetiteljima omogućen dublji uvid u kontekst i značenje djela. Cilj izložbe bio je omogućiti posjetiteljima jedinstveni taktilni doživljaj umjetničkih djela iz Spomen-zbirke Pavla Beljanskog te njegovati i razvijati međumuzejsku suradnju kako bi se razmijenila iskustva s područja prilagodbe i publici ponudila nova tehnološka rješenja.

Korisnici: Izložba namijenjena i prilagođena slijepima i slabovidnima osobama kao i svim posjetiteljima širokog spektra.

9.4. Izložba Nedovršeni procesi

Mjesto održavanja: Tiflološki muzej

Kustosica izložbe: Dijana Protić

Audiovizualna prilagodba: Centar za audiodeskripcije, redatelj Antonio Pavlović

Tehnička podrška: Renato Vukić

Suradnica na izložbi: Nina Sivec

Opseg: 14 radova

Vrsta: umjetnička, informativna, edukativna

Trajanje izložbe: 25. - 30.11. 2025.

Opis:

Izložba je bila postavljena u okviru Festivala empatije koji se održavao u Tiflološkom muzeju, čija je glavna tema bila Neuspjeh. Izložbom Nedovršeni procesi predstavio se umjetnički fotograf Luka Pešun koji je izložio 12 fotografija iz fotografskog ciklusa fotografija Domestic koje su povezane s glitch umjetničkim radovima nastalih u selekciji umjetničke organizacije Format C, koja je osnovala i vodi festival Fubar. Nedovršeni procesi ne odnose se same umjetničke radove, već na intimne, često nevidljive procese suočavanja i prevladavanja neuspjeha, u skladu s glavnom temom Festivala empatije. Video radovi prikazani na ekranima pripadaju glitch umjetnosti, koja se definira kao umjetnička praksa digitalne umjetnosti, pri kojoj umjetnici koriste digitalne i analogne greške u estetske svrhe, bilo namjernim kvarom digitalnih podataka ili fizičkim manipuliranjem elektroničkim uređajima. Izložba Nedovršeni procesi ne traži konačan završetak, nego prihvaćanje nedovršenosti kao dijela ljudskog i umjetničkog postojanja. U dijalogu između intimnog i digitalnog, osobnog i kolektivnog, ona poziva na suosjećanje-s drugima, ali i sa samima sobom.

Autor radova s izložbe je umjetnik Luka Pešun (Zagreb, 1990.) koji je diplomirao fotografiju na Akademiji dramske umjetnosti 2019. godine. Dobitnik je Rektorove nagrade 2016. godine. Sudjelovao je na raznim grupnim i samostalnim izložbama. Diplomski rad *“Radite to u svoja četiri zida”* izložio je 2019. u Galeriji f8 ADU te u sklopu festivala Poreč Dox, te 2022. u Puli u sklopu manifestacije Proces 2022. Dio šireg ciklusa fotografske serije *Domestic* je izlagao 2021. u Splitu u sklopu programa qIZLOŽBE te zatim iste godine u Puli na poziv udruge Proces. Isti rad predstavio je 2022. godine zagrebačkoj publici na 36. Salonu mladih u sklopu tematske cjeline Paraziti. Rad *Dodir* predstavio je na grupnoj izložbi Then and Again. Rethinking Ritual in Contemporary Balkans u Thessalonikiju u Grčkoj 2024. godine. U 2025. godini osvojio je prvo mjesto na natječaju *Different Worlds* Galerije Photon u Ljubljani te je pobjednik natječaja *Tvornica* koji svake godine organizira GMK. Izloženi fotografski radovi, *Domestic*, nastajali su u periodu od 2014. do 2020. godine, a bave se propitivanjem doma kao mjesta sigurnosti, no prisutan je i osjećaj krhkosti i nesigurnosti unutar prostora doma koji često nosi konotacije sigurnosti, poznatosti, pa čak i utočišta. Autor se kroz svoja djela bavi i propitivanjem odnosa s bakom i djedom koji je za njega djeluju zacjeljujuće. Za osobe oštećena vida izložba je bila prilagođena na način da se pripadajući tekst uz određene fotografije mogao očitati pomoću QR kodova, a glitch video radovi su bili popraćeni audio deskripcijom za slijepe i slabovidne osobe.

Korisnici: Izložba je bila namijenjena široj publici kao i osobama s invaliditetom.

9.5. Izložba „Anabel Zanze: NE-PRE-PRE-KE”

Vrsta izložbe: likovna

Mjesto održavanja: Likovni salon Vladimir Becić, Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda
Slavonski Brod

Vrijeme održavanja: 15. listopada – 15. studenoga 2025. godine

Autor stručne koncepcije: Igor Maroević

Autor likovnog postava: Igor Maroević

Koncepcija i koordinacija prilagodbe za slijepe i slabovidne osobe: Nina Sivec i Igor Maroević
Suradnice na izradi prilagodbe za slijepe i slabovidne osobe: Magda Karavanić i Iva Sočković
Vrsta izložbe: likovna

Web adresa: <https://www.gugsb.hr/2025/10/20/otvorenje-izlozbe-anabel-zanze-ne-pre-pre-ke>
Poslovi su uključivali osmišljavanje izmjena odn. prilagođavanje likovnog postava izložbe novom izložbenom prostoru, službeni put u Slavonski Brod (13. listopada 2025.) radi postavljanja izložbe, suradnju s dizajnerom na izmjenama kataloga izložbe te izradu ugovora o posudbi radova za izložbu.

Opis:

Izložba Tiflološkog muzeja „*Anabel Zanze: NE-PRE-PRE-KE*“ usmjerena je na razvoj inkluzivnih kulturnih sadržaja i približavanje suvremene likovne umjetnosti osobama oštećena vida. Prema iskazanom interesu Galerije umjetnina grada Slavenskog Broda u Likovnom salonu Vladimir Becić postavljena je izložba s kojom je Tiflološki muzej 2024. godine predstavio presjek radova Anabel Zanze. Izloženo je pomno odabranih petnaest radova kojima se umjetnica direktno obraća slijepoj i slabovidnoj publici, ali i videćim osobama.

Anabel Zanze poziva i uključuje publiku - bez obzira na njihove tjelesne „zadatosti“ i „prepreke“ - na aktivno sudjelovanje i igru. Čini to karakterističnim pismoslikama, crtežima-tautologijama, kolažima, reljefima i objektima, uz brojne reference na umjetnost, prije svega na baštinu moderne i suvremene umjetnosti, ali i na svakodnevnu društvenu stvarnost koja nas okružuje, a često i razoružava i tlači.

Posebno se to odnosi na ciklus od 5 slika u ulju pod nazivom „Likovi i dvoličja“, dijalozima, hommageima i podsjećanjima na najveća imena suvremene umjetnosti u svijetu i u nas (Joseph Beuys i Ivan Kozarić), koji, osim čistog užitka u gledanju/dodirivanju/osluškivanju imaju i znatan edukativni potencijal, podjednako za slijepu kao i videću publiku. Upravo stoga su slike iz tog ciklusa bile predstavljene i uz pomoć replika, odn. prilagođene za slijepe i slabovidne osobe u vidu taktilnih grafika. Osim navedenih 5, još dva rada su prilagođena taktilnim grafikama („Eight“ i „Slika govori više od riječi“). Ujedno, taktilne grafike je pratio i zvučni opis slika, koji se mogao pratiti putem priloženih slušalica. Za svih petnaest izloženih radova autorica je ispričala priču o njihovom nastanku, koja je bila snimljena kao audio zapis njenog glasa. Pored svakog rada je bio apliciran QR kod, a njegovim skeniranjem pomoću pametnih telefona svaka se pojedina priča mogla i poslušati.

Na zidu je bio projiciran „kućni video“ koji je prikazivao autoricu u procesu „slikopisanja“ u vrlo malom životnom i umjetničkom prostoru.

Izložbu je pratio i katalog s tekstovima Romane Tekić (ravnateljice Galerije umjetnina grada Slavenskog Broda) i Nade Beroš.

Cilj izložbe:

Izložbom se nastoji omogućiti osobama s oštećenjem vida da dožive suvremenu i konceptualnu likovnu umjetnost.

Izložba je namijenjena širokoj publici svih uzrasta.

9.6. Izložba „Svatko ima pravo na svoje mjesto“

Mjesto održavanja: Tiflološki muzej

Voditeljica projekta: Izv. prof. mr. art. dr. sc. Sonja Vuk

Kustosica izložbe: Nina Sivec

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Suradnica na izložbi: Magda Karavanić

Opseg: 15 radova

Vrsta: edukativna, umjetnička, informativna

Trajanje izložbe: 4. do 20.11. 2025.

Opis: S ciljem privlačenja novih studentskih grupa koje bi aktivno sudjelovale u muzejskim programima Tiflološki muzej je u suradnji s nastavničkim odsjekom Akademije likovnih umjetnosti, Sveučilišta u Zagrebu, u okviru nastave kolegija Metodika kreativnog procesa, sudjelovao u projektu „Svatko ima pravo na svoje mjesto“. To je razvojni projekt muzejske pedagogije te participativne i likovne umjetnosti koji je osmišljen s ciljem poticanja empatije među srednjoškolcima i studentima prema slijepim i slabovidnim osobama. Projekt je izveden u okviru predmeta Metodika kreativnog procesa te praktičnim predmetima iz slikarstva, kiparstva i grafike. Kroz edukativne posjete muzeju, tematske radionice i sinopsise participativnih projekata, studenti su razvijali umjetničke sadržaje koji pomažu mladima razumjeti izazove s kojima se suočavaju osobe s oštećenjem vida.

Na završnoj izložbi u Tiflološkom muzeju predstavljani su radovi studenata. Svi izloženi radovi su bili taktilno dostupni te popraćeni opisima koje su izradili sami autori s ciljem boljeg razumijevanja i dostupnosti osobama oštećena vida. Iako su svi radovi bili prikaz objektivne stvarnosti i njihova interpretacija kroz umjetnička djela, jedan rad je zbog objektivnih okolnosti i trenutka bio osobito medijski eksponiran. Bio je to triptih Vjesnik studenta Jakova Pašalića, izrađen tehnikom bakropisa, koji je izložen u TM neposredno prije uništenja požarom poznate zagrebačke građevine Vjesnikova nebodera.

Korisnici. Muzejska publika širokog spektra i osobe s invaliditetom.

9.7. Izložba: „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist.

Mjesto: Tiflološki muzej

Vrijeme: 11.12.2025. – 16.3.2026.

Autorice stručne koncepcije izložbe: Nevenka Čosić i Lucija Tomašić

Autori likovnog postava: Mirena Čale, Axis-design d.o.o.

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Opseg izložaka: 90 izložaka

Vrsta: povijesna, retrospektivna

Web: <https://www.tifloloskimuzej.hr/hr/dogadanja/izlozba-%e2%80%9esvjetiljka-je-tvome-tijelu-oko%e2%80%9c---dr-zvonimir-pavisic-lijecnik,236.html>

Opis:

Izložba je posvećena profesionalnom putu oftalmologa, profesora i akademika, doktora Zvonimira Pavišića, njegovom nastavnom i znanstvenom radu, kao i medicinskim uspjesima, nagradama i priznanjima za liječnički rad. Akademik Zvonimir Pavišić bio je redoviti profesor Medicinskoga fakulteta i dugogodišnji predstojnik Klinike za očne bolesti u Zagrebu, vodeće zdravstvene, znanstvene i nastavne ustanove na području oftalmologije u Hrvatskoj. Većina izložene građe dio je njegove ostavštine koja se čuva u Tiflološkom muzeju. Građa je postala dijelom fundusa muzeja zahvaljujući darovanju njegove kćeri, dr. sc. Dubravke Pavišić-Strache. Počevši od 2012. do 2024., ona je u više navrata Tiflološkom muzeju darivala predmete iz ostavštine svoga oca, smatrajući da će na taj način najbolje sačuvati uspomenu na njega i na početke razvoja suvremene oftalmologije u Hrvatskoj. Radi se o brojnim medicinskim uređajima i kirurškim instrumentima iz Pavišićeve privatne ordinacije, raznim ispravama, fotografijama, diplomama i poveljama te medaljama i plaketama. Gospođa Pavišić-Strache Muzeju je poklonila i brojne rukopise, publicističke tekstove, separate znanstvenih radova i enciklopedijskih članaka te novinske isječke svoga oca. Zahvaljujući ovoj vrijednoj materijalnoj građi koja je izložena možemo pratiti razvoj suvremene medicinske znanosti i oftalmološke prakse u Hrvatskoj od njenih početaka koji su vezani za osnivanje Očne klinike u Zagrebu. Klinika je u to vrijeme slijedila bečku praksu, a po opremljenosti, načinu rada, vrsnim liječnicima i operacijama koje su se u njoj izvodile bila je ravna najboljim europskim ustanovama te vrste. Izložbom je predstavljen samo jedan dio muzeju darovane građe koja zorno svjedoči o profesionalnom putu prof. dr. Zvonimira Pavišića. Njome je obuhvaćen Pavišićev polustoljetni istraživački i liječnički rad posvećen zaštiti zdravlja u našoj zemlji ali i njegov doprinos oftalmologiji kao znanstvenoj disciplini. Većina izloženih dijagnostičkih uređaja i medicinskih instrumenta zahtijevali su restauratorske zahvate pa su nakon višegodišnjeg konzervatorsko–restauratorskog projekta ovi vrijedni predmeti postali dostupni javnosti. Tiflološki muzej ovom izložbom odaje počast plemenitom čovjeku, samozatajnom liječniku i humanistu Zvonimiru Pavišiću. Korisnici: Izložba je namijenjena širokoj muzejskoj publici.

9.8. Virtualna izložba: “Otvorene oči uma – povijest obrazovanja slijepe djece u Hrvatskoj”

Mjesto: web stranica Tiflološki muzej

Vrijeme: od 15.10.2025., povodom obilježavanja Dana bijelog štapa

Autorica stručne koncepcije izložbe: Magda Karavanić

Autori likovnog postava: Magda Karavanić

Opseg izložaka: 32 predmeta

Vrsta: virtualna, povijesna, retrospektivna

Web: dostupno na: <https://www.tifloloskimuzej.hr/hr/izlozbe/virtualna-izlozba-otvorene-oci-uma-povijest-obrazovanja-slijepe-djece,230.html>

Poveznica na izložbu: <https://view.genially.com/68b58f21b7265eb528bba95c/interactive-content-otvorene-oci-uma>

Opis:

Ovom virtualnom izložbom obilježena je 90. obljetnica smrti Vinka Beka i 130. obljetnica otvaranja Zemaljskog zavoda za odgoj slijepe djece. Izložba je informativno-edukativnog sadržaja sa sveukupno 32 prikaza fotografija i predmeta iz fundusa Muzeja i arhive Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, koja u kontekstu vremenskih prilika donosi pregled razvoja obrazovanja slijepih u Hrvatskoj s osobitim naglaskom na Vinka Beka kao njegovog začetnika. Cilj izložbe je upoznati virtualne posjetitelje s radom učitelja i tiflopedagoga Vinka Beka i razvojem obrazovanja slijepe djece u Hrvatskoj kroz prikaz rada Zemaljskog zavoda za odgoj slijepe djece – prve obrazovne ustanove za slijepu djecu u Hrvatskoj i njezinim razvojem do današnjeg Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“. Također, izložbom se nastoji senzibilizirati zajednicu za još uvijek prisutne poteškoće slijepih osoba.

Izložba nakon uvodnog dijela, kroz šest tematskih cjelina kronološki prati razvoj obrazovanja slijepe djece. U prvoj cjelini *Društveni položaj slijepih osoba kroz povijest* kratko je prikazan položaj slijepih osoba kroz povijest i civilizacije, od prvih saznanja, preko antike, srednjeg vijeka, doba humanizma i renesanse pa sve do novog vijeka. *Počeci obrazovanja slijepe djece u Hrvatskoj* donosi pregled početaka u obrazovanju u Hrvatskoj, prve napore učitelja Josipa Cunića koji je poduzeo prve konkretne korake u primjeni posebnih metoda u obrazovanju slijepog djeteta i napisao rad na tu temu te daljnje napore, ali i poteškoće vezane uz tadašnje obrazovanje slijepih. Slijedi cjelina *Vinko Bek – osnivač prve škole za slijepu djecu* prati rad učitelja i tiflopedagoga Vinka Beka koji se zalagao za otvorenje prve ustanove za obrazovanje slijepe djece u Hrvatskoj, uključujući konkretnu obuku jednog slijepog dječaka, izdavanje prve početnice na hrvatskom jeziku na Brailleovom pismu te uredništvo časopisa na temu života i svakodnevice slijepih osoba. Segment posvećen *Zemaljskom zavodu za odgoj slijepe djece u Zagrebu* predstavlja Zavod kao prvu ustanovu za obrazovanje slijepe djece u Hrvatskoj – od same zgrade i prostora, preko prvih upisa učenika, njihove svakodnevice u Zavodu, do kratkog kronološkog prikaza Zavoda od njegovih početaka pa sve do danas. Pretposljednja cjelina *Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“* predstavlja današnji rad ustanove koja je izravni nasljednik nekadašnjeg Zemaljskog zavoda za odgoj slijepe djece, ali se do danas pretvorila u centar za odgoj i obrazovanje svih ljudi različitih poteškoća i dobni skupina. Završni dio naslovljen *Još poneka zanimljivost o Vinku Beku* donosi nekoliko zanimljivih informacija vezanih uz Vinka Beka.

Ova izložba djelomično tematski prati stalni postav Tiflološkog muzeja, uz dodatni dio o Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, tako da čini i svojevrсну najavu i poziv virtualnim posjetiteljima da posjete Tiflološki muzej i u stvarnosti dožive neke od predmeta iz ove izložbe, ali i mnoštvo drugih.

Izložba je namijenjena širokoj muzejskoj publici.

Pedagoške izložbe:

1. Izložba: Kuc -kuc, ovdje Tiflološki muzej

Mjesto održavanja: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 12 banera

Trajanje izložbe: 13.3.2025. – 25.4. 2025.

Vrsta: edukativna, pokretna, informativna

2. Izložba: *Kuc -kuc, ovdje Tiflološki muzej*

Mjesto održavanja: Knjižnica Medveščak, Zagreb

Autorice: Renata Vugrek, Blaženka Majdandžić, Željka Sušić

Opseg: 16 banera

Trajanje izložbe: 5.5. – 2.6.2025.

Vrsta: edukativna, pokretna, informativna

Opis:

Pokretna izložba nadovezuje se na monografiju Tiflološkog muzeja izdanu 2015. godine Protiv predrasuda, koja je prikazala šest desetljeća rada ove jedinstvene ustanove. Izložba ističe ulogu i značenje nesvakidašnjeg muzeja čija se specifičnost ogleda u sadržaju kojim se bavi, u sakupljenim zbirkama te u pedagoškoj djelatnosti. Ciljevi koji se ostvaruju putujućom izložbom su: prezentiranje vrijednosti muzeja, promoviranje tolerancije i razumijevanja prema pravima i osobnostima drugih i drugačijih osoba, posebno među školskom djecom, dostupnost kulturnih sadržaja i informacija u manje razvijenim dijelovima zemlje, upoznavanje najširih slojeva društva s poslanjem, radom i fundusom Tiflološkog muzeja te jačanje edukacijske uloge Tiflološkog muzeja. Kroz upoznavanje s poslanjem, radom i djelovanjem Tiflološkog muzeja aktivno djelujemo na povećanje razine tolerancije, razumijevanja, osviještenosti o pravima različitih ranjivih i socijalno isključenih skupina društva.

Izložba je namijenjena širokoj publici svih uzrasta.

3. Izložba: Likovni razgovor: Zoja i Lola, nas dvije

Mjesto održavanja: Gradska knjižnica Knežija

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 21 rad

Trajanje izložbe: 7.5.2025. –31.5.2025.

Vrsta: edukativna, pokretna, informativna

Opis

U Gradskoj knjižnici Knežija, u sklopu projekta Knjižnica širom otvorenih vrata, predstavljena je izložba Tiflološkog muzeja „Likovni razgovor: Zoja i Lola, nas dvije“, koja je 2024. godine bila postavljena u TM. Ovom izložbom problematizira se povezanost jednojajčanih blizanaca, i to kroz likovne radove djevojčice Zoje Medenice, čija djela prikazuju njezin odnos s blizankom Lolom, djevojčicom s poteškoćama u razvoju. Riječ je o osobnoj, ali univerzalnoj priči koju prenose njihovi crteži i riječi – priči koja dotiče važne teme poput identiteta, empatije i prihvatanja. Izložba se sastoji od nekoliko manjih oblikovnih cjelina. Osnovnoj temi dodana je i obrazovna, jednostavno predstavljena prirodoslovna i psihološka cjelina vezana uz pojam

blizanaca. Ova dječja umjetnost iskri snažnom ljubavi djevojčice Zoje prema sestri, djevojčici s teškoćama u razvoju, ali i kritikom prema društvu koje često zna biti grubo prema Lolinim mogućnostima.

Izložba je namijenjena širokoj publici svih uzrasta.

4. Izložba „Prstohvat umijeća“

Mjesto održavanja: Tiflološki muzej

Autorica stručne koncepcije: Tanja Parlov

Kustosica izložbe: Željka Sušić

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Suradnica na izložbi: Valentina Romanić

Opseg: 35 radova

Vrsta: edukativna, umjetnička, informativna

Trajanje izložbe: 12.6. do 1.8.2025.

Opis:

Izložbom „Prstohvat umijeća“, predstavljeni su radovi nastali kroz projekt u suradničkim radionicama u kojima su zajedno stvarali učenici Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ i učenici iz Škole primijenjenih umjetnosti i dizajna Zagreb. Radionice su se odvijale u organizaciji Udruženja za unapređivanje obrazovanja slijepih i slabovidnih osoba (UUOSSO), a osmislila ih je i vodila Tanja Parlov, profesorica likovne kulture. Kroz deset tematski različitih radionica, učenici su istraživali kiparske materijale i tehnike, razvijali taktilnu percepciju, kreativno se izražavali i učili jedni od drugih – kroz dodir, ritam, oblik i prostor. Cilj projekta je bio poticati i omogućiti pristup kulturnom sadržaju slijepim i slabovidnim učenicima kroz kiparske radionice i suradnju s vršnjacima bez oštećenja vida. Svaki rad odražava proces zajedništva, povjerenja i dijaloga kroz umjetnost. Ovaj projekt je još jednom potvrdio koliko je inkluzija važna u suvremenom društvu - ne samo kroz načelo pristupačnosti, nego i kao temelj stvaranja prostora u kojem svatko ima pravo na izražavanje, doživljaj i doprinos.

Korisnici: Osobe s invaliditetom i šira publika.

5. Izložba „Od Zavoda do Centra (1895.-2025.)

130 godina obrazovanja slijepe djece u Hrvatskoj“

Mjesto održavanja: Tiflološki muzej

Autorica izložbe: Magda Karavanić

Tehnička realizacija: Renato Vukić

Suradnica na izložbi: Nina Sivec

Opseg: 5 plakata, 15 fotografija, 4 predmeta iz fondusa muzeja

Vrsta: edukativna, informativna

Trajanje izložbe: 29.9. do 24.10. 2025.

Opis:

Izložbom se obilježilo 130 godina organiziranog obrazovanja slijepe djece u Hrvatskoj koje je započeo otvaranjem Zemaljskog zavoda za odgoj slijepe djece u Zagrebu, čiji je slijednik

današnji Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek. Ova edukativna izložba je kronološki prikaz razvoja ustanove u kojoj je istaknuta je uloga Vinka Beka, našeg prvog tiflopedagoga, predstavljena je nastava čitanja i pisanja u Bekovo doba kao i prva početnica za slijepu djecu na brajici na hrvatskom jeziku te pomagala za pisanje brajeva pisma. Protekom vremena odgovornost za odgoj i obrazovanje slijepih i slabovidnih preuzeo je Centar Vinko Bek koji je postao najvažnija odgojno obrazovna ustanova za osobe oštećena vida pa se tako današnje djelovanje Centra V. Bek temelji na stvaranju sigurnog, poticajnog i podražavajućeg okruženja u kojem svaki učenik dobiva priliku razviti svoje potencijale.

Korisnici: Osobe s invaliditetom i šira publika.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Priručnik Pristupačnost za sve 2, smjernice za inkluzivnu praksu, urednica: Morana Vouk Nikolić, ISBN: 978-953-7287-58-0 Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. (Vouk Nikolić)

Taktilna i audio slikovnica Maca papučarica, Urednica: Morana Vouk Nikolić, taktilna slikovnica ISBN 978-953-7287-56-6, audio izdanje ISBN 978-953-7287-57-3 Zagreb: Tiflološki muzej, 2025. (Vouk Nikolić)

Katalog izložbe. „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ – dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist. ISBN 978-953-7287-59-7, Tiflološki muzej, Zagreb, 2025. (Ćosić, Tomašić)

10.2. Audiovizualna građa

-snimljene su 2 virtualne šetnje po povremenim izložbama Tiflološkog muzeja (Tomašić)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

-u 2025. godini održano je ukupno 129 vodstva, individualna i grupna, po stalnom postavu i povremenim izložbama na hrvatskom, engleskom i slovenskom jeziku (Sočković, Karavanić, Maroević, Vouk Nikolić, Sušić, Ćosić, Tomašić)

11.2. Predavanja

-održano je predavanje i prezentacija muzejska pedagoginje iz Umjetničkog paviljona koja je predstavila sudjelovanje u Erasmus+ programu u Madridu, u sklopu projekta Inkluzija slijepih i slabovidnih osoba u muzejske programe, 20.3.2025. (svi stručni djelatnici)

- predstavljane Modularne koncepcije edukacija i priručnika Pristupačnost za sve 2 na Danima hrvatskih muzeja 2025. i dodjeli ICOM godišnje nagrade u 2025. godine u kategoriji inovativne/održive prakse, Prirodoslovni muzej, 3.12.2025. (Vouk Nikolić)

-održano Online predavanje *Osnove inkluzije*, studentima povijesti umjetnosti iz Podgorice, Crna Gora, uz PowerPoint prezentaciju s 47 prikaza/slajdova, 22.4.2025. (Sušić)

- održano predavanje na edukaciji o pristupačnosti baštine pod nazivom Pristupačnost za sve, naziv teme predavanja: Prilagodbe za slijepe i slabovidne vezane uz zvuk i dodir, Tiflološki muzej, 15.5.2025. (Ćosić)

-održano izlaganje na edukaciji Pristupačnost za sve, naziv teme izlaganja: Maca papučarica – audio i taktilna slikovnica, Tiflološki muzej, 15.5.2025. (Sočković)

11.3. Radionice i igraonice

-priprema i realizacija dviju pedagoških radionica za predškolsku skupinu DV Vrbik (10.4.) i za učenike 3. i 4. razreda OŠ Augusta Harambašića (23.5.), 46 djece (Sočković)

-1 radionica *Različitost za održivost*, učenici od 1- 4 razreda srednje škole iz Varaždina, 6.3.2025. 27 polaznika

-2 radionice za djecu predškolskog uzrasta: cilj: senzibilizacija djece predškolske dobi (6 godina) Dječji vrtić Vrbik, 20 djece, 19.3 i. 9.4. 2025.,19 dijete

-1 radionica za djecu predškolskog uzrasta: cilj: senzibilizacija djece predškolske dobi (6 godina) Dječji vrtić Vrbik, 8.5. 2025.,16 djece

-Osmišljena, realizirana 1 radionica za korisnike i pratnju Odjela za psihosocijalnu rehabilitaciju Odraslih osoba Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, Tiflološki muzej, 13.5.2025.,17 osoba

-1 radionica za grupu učenika 7,8 razreda osnovne škole, 27.10.2025., 9 učenika

-2 radionice “Komunikacijska spona” osmišljene i realizirane za učenike likovnih grupa XVI gimnazije, a u sklopu projekta *Umjetnost kao spona*, odobrenog i financiranog od Ministarstva znanosti obrazovanja i mladih., 1. i 2.4.2025.,12 učenika

-1 osmišljena i provedena radionica povodom obilježavanja Tjedna mladih, *Dobar prijatelj*, učenici O.Š. Ivan Filipović, , Zagreb, 15.4.2025., 31 učenik

-1 radionica *Upoznajmo se* učenici 7. razreda Osnovne škole grofa Draškovića iz Zagreba, 16.9.2025.,22 učenika

-2 radionice senzibilizacije učenika prema mogućnostima osoba oštećena vida, učenici V razreda Osnovne škole Jakovlje, 11.12.2025., 40 učenika

-2 radionice senzibilizacije učenika prema mogućnostima osoba oštećena vida, učenici 7 i 8. Razreda osnovne škole iz Tuhlja, 18.12.2025., 36 učenika (Sušić)

-održane radionice „Mreža percepcije-simulacija svijeta kako ga vide osobe oštećena vida“, u sveukupnom trajanju od 4 h, u sklopu manifestacije Festival znanosti, Tehnički muzej Nikola Tesla

Radionica je omogućila posjetiteljima da dožive vizualne nedostatke, simulirajući probleme poput dalekovidnosti, kratkovidnosti, glaukoma i mrežne, a sve kako bi se razvilo bolje razumijevanje i empatija prema osobama s oštećenjima vida, naglašavajući važnost senzoričke percepcije., 7. 5. 2025. (Karavanić)

Organizacija radionice **“Znakujmo zajedno!”** u sklopu Edukativne muzejske akcije 2025. na temu: *Jezik*. Održana je u dva termina za vrijeme trajanja Akcije (travanj-svibanj) u prostoru Tiflološkog muzeja. Radionicu je održala gluha voditeljica uz prevoditeljicu iz Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih. Radionica je trajala 45 minuta, a sadržavala je osnovne informacije o hrvatskom znakovnom jeziku te interaktivni dio u kojem su sudionici mogli samostalno pokušati komunicirati znakovima. Također, sudionici su dobili knjižice s jednoručnom i dvoručnom abecedom kao uspomenu i malo pomagalo za učenje abecede gluhih osoba. (Karavanić)

-organizacija dviju radionica na engleskom jeziku za sudionike SALTO treninga u suradnji s Agencijom za mobilnost i programe EU, teme radionica:

-Kako pristupiti i komunicirati sa slijepom osobom

-Tamna soba-multisenzorički doživljaj u mraku

Salto trening podrazumijeva uključivanje metoda neformalnog obrazovanja i principe iskustvenog učenja. U skladu s time sudionici su u TM imali mogućnost steći nova znanja i vještine komunikacije s osobama s invaliditetom s naglaskom na osobe oštećena vida., sudjelovalo je 20 odraslih osoba, 7.10.2025. (Sivec)

11.4. Ostalo

1. Program: Noć muzeja 2025.

Noć muzeja je jedinstveni kulturni događaj kada muzeji besplatno otvaraju svoja vrata javnosti u večernjim satima. Tiflološki muzej ovom manifestacijom upoznaje zajednicu sa svojim fundusom i radom kroz programe koji su usmjereni na poticanje senzibiliteta javnosti prema osobama s invaliditetom, s naglaskom na osobe oštećena vida. Program je obuhvaćao razgled izložbe fotografija World Unseen koja je bila u potpunosti prilagođena osobama oštećena vida, održane su 3 radionice za djecu i sve ostale zainteresirane (Izazov s preprekama, Što dodir govori i Motorički izazov) te je predstavljen *Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“* iz Zagreba, koji je izveo kazališnu predstavu „Ne daj se Njofra“. Posjetitelji su imali priliku upoznati se s umjetničkim stvaralaštvom jedinstvenog kazališta u kojem djeluju osobe oštećena

vida. U programu Noći muzeja 2025. sudjelovalo je 483 posjetitelja. (Ćosić, Sivec, Sočković, Tomašić, Jančić Saje, Vukić)

2. Program: Festival znanosti 2025.

Tradicionalno Tiflološki muzej je sudjelovao u manifestaciji Festival znanosti kojom se posjetiteljima približava znanosti te se aktivno sudjeluje u raznim aktivnostima kojima se mladi motiviraju za istraživanje i stjecanje novih znanja te se na taj način bore protiv predrasuda i neznanja. Središnja tema ovogodišnjeg Festivala znanosti bila je Mreža, a Tiflološki muzej je sudjelovao s prigodnim programom. Osmišljena je radionica „Mreža percepcije-simulacija svijeta kako ga vide osobe oštećena vida“, koja se neprekidno odvijala 4 sata tijekom kojih se djeci i mladima nastojalo približiti fenomen sljepoće, a sve kako bi razvila tolerancija prema različitosti i senzibiliziralo ih se., 7.5.2025. (Karavanić)

3. Projekt: Ciklus edukativnih radionica

Povodom obilježavanja 130 godina obrazovanja slijepih osoba u Tiflološkom muzeju je u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje Vinko Bek organizirano četiri ciklusa radionica u kojima su sudjelovali učenici redovnih srednjih škola.

Teme radionica:

- 1.Kako pristupiti osobama oštećena vida
- 2.AI podrška za slijepce i slabovidne-Upoznajte „Seeing AI“
- 3.Simulacije slabovidnosti i sljepoće
4. „Emocije (glazba, pokret, trag)“

Sudionici su u nizu praktičnih i interaktivnih aktivnosti stekli konkretna znanja i vještine o pristupu i podršci osobama s oštećenjem vida, imati priliku „ući u cipele“ slijepih i slabovidnih osoba pomoću simulacije vida, upoznati se s modernim tehnološkim rješenjima i njihovom primjenom u obrazovanju i svakodnevnom životu, istražiti ulogu likovnosti, glazbe, pokreta i drugih osjetila u izražavanju emocija.

Ove radionice su omogućile stjecanje novih znanja i vještina te stvaranje osjećaja povezanosti s osobama koje žive sa sljepoćom ili slabovidnošću. Kombiniranjem edukacije, tehnologije i kreativnih metoda, posjetitelji se osnažuju za aktivno sudjelovanje u poboljšanju kvalitete života slijepih i slabovidnih osoba te za pružanje potpore u svakodnevnom životu. (Sivec)

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Odnosi s javnošću Tiflološkog muzeja realizirani su u komunikaciji kroz više kanala (web stranica, društvene mreže Facebook i Instagram) i kroz suradnju s medijima.

U okviru poslova odnosa s javnošću odvijala se i komunikacija s protokolima državne uprave (Ministarstvo kulture i medija RH, s lokalnom zajednicom (Grad Zagreb), partnerima u zajedničkim projektima kao i sa stalnim suradnicima muzeja, umjetnicima, Veleposlanstvima i

strukovnim udrugama (Hrvatski savez slijepih, MDC, HMD, ICOM i sl.), novinarima i javnim medijima.

Odnosi s javnošću pratili su sva muzejska događanja, od otvorenja izložbi, okruglih stolova, obilježavanja važnih obljetnica i drugih aktivnosti u organizaciji muzeja te su obavljani svi dogovori i organizirani svi kontakti s javnošću putem raznih kanala i javnih medija. (Jančić Saje)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Tiskani mediji (izvor hemeroteka TM)

- Fotografija koja se može osjetiti, Školske novine, 11.3.2025. str.31, A3, ŠPUD Zagreb, Evidencijski broj: 21396305
- Zaštita prava i kvalitetniji život, Glas Slavonije, 16.6.2025. str.6, A3, Evidencijski broj ID: 21521353, Vrsta novine: Dnevna
- Anabel Zanze Čini sve da I slabovidni vide njen rad. Stavi taktilnu repliku, zvuk..., Jutarnji list, večernje izdanje, 17.10.2025. str. 25, A3, Evidencijski broj ID: 21673511, Vrsta novine: Dnevna, Romina Peritz Körbler
- Svijet likovnosti za nevideće, Posavska Hrvatska, 24.10. 2025. Str. 14, A4, Evidencijski broj ID: 21683829, Vrsta novine: Tjedna
- Slova brajice bila su ljubav na prvi dodir, Novi list, 9.11.2025. Str. 12,13., A3, Evidencijski broj ID: 21702398, Vrsta novine: Dnevna
- Zagrebačka filharmonija novi partner Kulturnog utorka, Akademski list, Novine Sveučilišta u Zagrebu, listopad 2025. J. Ostojić, I. Szekers
- Festival empatije bit će u Zagrebu, Rijeci i Osijeku, 24 sata večernje izdanje, 22.11.2025. str. 58., A4, Evidencijski broj: 21719196, Vrsta novine: Dnevna, Davor Lugarić
- Neuspjeh se ne mora nužno pretvoriti u uspjeh, ali može pomoći da bolje upoznamo sebe I svoje granice, Večernji list -Hrvatska, 26.11.2025., str.20, A3, Evidencijski broj: 2173299, Vrsta novine: Dnevna, Gabrijela Krešić
- Svečani zastori Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, Večernji list, 11.12.2025. str.42-47., A3, Evidencijski broj: 21743996, Vrsta novine Dnevna, Zdravko Blažeković

Elektronički mediji

Izložba Taktilografija

In portal: Tiflološki muzej-Svečano otvorena izložba 'Taktilografija', <https://in-portal.hr/tifloloski-muzej-svecano-otvorena-izlozba-taktilografija/>
novinarka: Klaudija Klanjčić, 11.2.2025.

Portal srednja.hr: Otvorenje izložbe "Taktilografija" u Tiflološkom muzeju, <https://www.skole.hr/oznaka/taktilografija/>, 5.2.2025.

Web (POSI) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom: U Tiflološkom muzeju otvorena izložba „Taktilografija“, <https://posi.hr/u-tifloloskom-muzeju-otvorena-izlozba-taktilografija/>, 10.2.2025.

Izložba Dodirni i osjeti

Portal Moj Zagreb: najava izložbe Dodirni i osjeti, tekstualni i foto prikaz <https://mojzagreb.info/zagreb/u-tiflolo%C5%A1kom-muzeju-nova-izlo%C5%BEba-dodirni-i-osjeti-taktilni-postav-iz-kolekcije-pavla-beljanskog>, 25.04. 2025.

CULTURENET-web centar hrvatske kulture: Najava izložbe Dodirni i osjeti <https://www.culturenet.hr/izlozba-dodirni-i-osjeti-otvara-se-u-tifloloskom-muzeju/220436>

In portal: TIFLOLOŠKI MUZEJ-Taktilna postava ‘Dodirni i osjeti’ Pavla Beljanskog <https://in-portal.hr/tifloloski-muzej-otvorena-izlozba-dodirni-i-osjeti/>, novinar Borna Ferdo Vukojević (Sočković)

Izložba Prstohvat umijeća

IN PORTAL: Tiflološki muzej poziva na izložbu ‘Prstohvat umijeća’ <https://in-portal.hr/tifloloski-muzej-poziva-na-izlozbu-prstohvat-umijeca/>, 10.6.2025.

IN PORTAL: „TIFLOLOŠKI MUZEJ Otvorena izložba Prstohvat umijeća“, <https://in-portal.hr/tifloloski-muzej-otvorena-izlozba-prstohvat-umijeca/>, 13.6.2025.

HRT-Dobro jutro Hrvatska: uživo predstavljanje izložbe Prstohvat umijeća (N. Sivec, T. Parlov), 10.6.2025.

WEB stranice Centara za odgoj i obrazovanje Vinko Bek: Predstavljanje izložbe Prstohvat umijeća <https://www.coovinkobek.hr/novosti-2/128-novosti-za-slabovidne/1318-prstohvat-umijeca>, 12.6.2025.

Promocija priručnika

IN PORTAL: „Predstavljen priručnik o pristupačnosti kulturnih sadržaja“, <https://in-portal.hr/predstavljen-prirucnik-o-pristupacnosti-kulturnih-sadrzaja/>, 8.10.2025. (Vouk Nikolić)

CULTURNET: „Tiflološki muzej predstavlja priručnik "Pristupačnost za sve II", <https://www.culturenet.hr/hr/tifloloski-muzej-predstavlja-prirucnik-pristupacnost-za-sve-ii/226436>, 8.10.2025. (Vouk Nikolić)

Web (POSI) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom: „Predstavljanje priručnika „Pristupačnost za sve 2: Smjernice za inkluzivnu praksu“ <https://posi.hr/predstavljanje-prirucnika-pristupacnost-za-sve-2-smjernice-za-inkluzivnu-praksu/>, 8.10.2025. (Vouk Nikolić)

„Predstavljanje priručnika „Pristupačnost za sve 2: Smjernice za inkluzivnu praksu“
<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7382018333971218432/> (Vouk Nikolić)

Izložba NE-PRE-PRE-KE Anabel Zanze

PLUSPORTAL Slavonski Brod: „Na Dan bijelog štapa - umjetnost dostupna svima”, <https://plusportal.hr/najave/na-dan-bijelog-stapa-umjetnost-dostupna-svima-58431>, 8.10.2025.

BRODSKO POSAVSKI (BP) INFO: U Likovnom salonu „Vladimir Becić“ otvorena izložba Anabel Zanze „NE-PRE-PRE-KE!“, <https://bpinfo.net/u-likovnom-salonu-vladimir-becic-otvorena-izlozba-anabel-zanze-ne-pre-pre-ke/>, 16.10.2025.

FB_RADIO BROD: „Anabel Zanze, putujuća izložba otvorena u Galeriji umjetnina u Slavonskom Brodu 16.1 10. 2025. u 18h“, https://www.facebook.com/photo?fbid=1425666065814377&set=pcb.1425667795814204&locale=hr_HR, 16.10.2025.

FB Galerija umjetnina Sl. Brod „Anabel Zanze, putujuća izložba otvorena u Galeriji umjetnina u Slavonskom Brodu 16.1 10. 2025. u 18h“, https://www.facebook.com/galerijaumjetnina gradaslavonskogbroda/posts/pfbid02J29HkyrjXh5oN8r5iNXHVXpUcHg4pVedHdooL8n7pYCBg4K7YXvhh5WvdktF7kxSl?notif_id=1760618925717717¬if_t=tagged_with_story&ref=notif&locale=hr_HR, 16.10.2025.

HRT Magazin: Izložba u Slavonskom Brodu dostupna i slijepima, <https://magazin.hrt.hr/kultura/dan-bijelog-stapa-izlozba-u-slavonskom-brodu-dostupna-i-slijepima-12383179>, 17.10.2025. (Sočković)

Izložba Svatko ima pravo na svoje mjesto

24 sata: Mladi umjetnik 'predvidio' je požar Vjesnika u svojoj grafici: 'Rupe simboliziraju prazninu, <https://www.24sata.hr/news/mladi-umjetnik-predvidio-je-pozar-vjesnika-u-svojoj-grafici-rupe-simboliziraju-prazninu-1089091>, 19.11.2025.

Večernji list, Mladi umjetnik na svojim grafikama 'predvidio' požar Vjesnikovog nebodera <https://www.vecernji.hr/kultura/mladi-umjetnik-na-svojim-grafikama-predvidio-pozar-vjesnikovog-nebodera-1908913>, 19.11.2025.

Izložba "Svjetiljka je tvome tijelu oko" - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist

CULTURENET: Tiflološki muzej najavljuje izložbu "Svjetiljka je tvome tijelu oko" - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist <https://www.culturenet.hr/hr/tifloloski-muzej-najavljuje->

[izlozbu-svjetiljka-je-tvome-tijelu-oko-dr-zvonimir-pavisc-lijecnik-i-humanist/228665](#), 25. 11. 2025.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

U svim televizijskim i radijskim emisijama su sudjelovali voditelji i suradnici na predmetnim projektima.

HRT Hrvatska danas: O izložbi Taktilografija, 7.2. 2025.

OTV, emisija Serbus Zagreb: Predstavljanje izložbe Taktilografija, 8.2. 2025.

Radio ZFM najava izložbe Taktilografija, 5.2.2025.

Radio student: Hodalica: Najava izložbe Taktilografija, 6.2.2025.

<https://www.mixcloud.com/RadioStudent/hodalica-622025-bojan-krsnik/>

Novinarka: Ivona Šeparović

Radio ZFM- najava izložbe Dodirni i osjeti (Sočković), novinar Mladen Bomoštar

OTV, emisija „Zagrebancija“ izjava uz otvorenje izložbe „Dodirni i osjeti“, Novinarka: Roberta Mazalin, <https://www.facebook.com/share/v/19qV6nNBrr/>, 6.5. 2025. (Sočković)

Radio student: Emisija Hodalica, najava izložbe Dodirni i osjeti, urednica: Ivona Šeparović, <https://www.mixcloud.com/RadioStudent/hodalica-2442025-borivoje-dokler/>, 24.4.2025.

HRT 1 radio: Izjava za Šesto čulo povodom promocije Mace papučarice, 16.5.2025. (Vouk Nikolić)

HRT Radio 1. program, emisija Šesto čulo: „Predstavljanje priručnika „Pristupačnost za sve 2: Smjernice za inkluzivnu praksu“ ,Iva Habek novinarka, Urednica Sunčana Prožić

<https://radio.hrt.hr/slusaonica/sesto-culo?epizoda=20250522093>, 22.5.2025. (Jančić Saje, Vouk Nikolić)

-suradnja s medijima (OTV – Zagrebancija, HRT4 – Informativni program, Dobro jutro, Hrvatska, HR1 Jedan plus jedan, HR1 Šesto čulo, OTV – Svakodnevnica, ZFM – najava promocije, ZFM – Moje normalno) (Vouk Nikolić)

<https://www.youtube.com/watch?v=JZsqwG1CB0o>

<https://www.facebook.com/watch/?v=800203279419285>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ur6y-RCrQjw>

<https://hrti.hrt.hr/api/api/ott/socialshare?target=copy&referenceId=1863559597&channelReferenceId=40001&mobile=false&serie=false&operatorReferenceId=hrt>

RADIO STUDENT- emisija HODALICA, predstavljanje izložbe Prstohvat umijeća,

<https://www.mixcloud.com/RadioStudent/hodalica-12-06-2025/> , 12.6.2025.

HRT 1, Dobro jutro Hrvatska-predstavljanje izložbe Prstohvat umijeća, novinar Ivan Dorian Molnar, urednica Larisa Banek, 18.8.2025.

OTV, Portal Zagrebancija, prilog Tiflološki muzej: Predstavljanje priručnika "Pristupačnost za sve II", novinarka: Ema Mašala, 8.10.2025. (Jančić Saje, Vouk Nikolić)

SLAVONSKO BRTODSKA TELEVIZIJA-SBTv-Dnevnik - Kada umjetnosti ima i humanu misiju – izložba Anabel Zanze - <https://www.youtube.com/watch?v=khOXC5TFr-Y>, 16.10.2025.

OTV, Portal Zagrebancija, prilog Tiflološki muzej: Predstavljanje projekta i završne izložbe „Svatko ima pravo na svoje mjesto“, <https://www.youtube.com/watch?v=fntpPGJPEgQ>, 6.11.2025.

Radio ZFM: Najava izložbe "Svjetiljka je tvome tijelu oko" - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist“, 11.12.2025. (Tomašić)

SBTV - Slavonskobrodsko televizija: TV prilog o izložbi „Anabel Zanze: NE-PRE-PRE-KE“, 16.10.2025., <https://www.youtube.com/watch?v=fIOdBIUY7Cs> (Sočković)

OTV, Portal Zagrebancija: prilog-Otvorenje izložbe „Svjetiljka je tvome tijelu oko“ - dr. Zvonimir Pavišić, liječnik i humanist, <https://www.youtube.com/watch?v=ETK-2MGg3ow>, 17.12.2025. (Ćosić, Tomašić))

12.4. Promocije i prezentacije

-održana je promocija slikovnice *Maca papučarica*. Predstavljajući: njegova ekscelencija Gašper Dovžan, Ljubica Letinić, Antonija Papić, moderator: Morana Vouk Nikolić, Tiflološki muzej, promocija je održana povodom Noći knjige, 23.4.2025.

-promocija priručnika *Pristupačnost za sve 2*. Predstavljajući: Darijo Jurišić, Snježana Radovanlija Mileusnić, Eva Pavić, Kosjinka Petek, moderator: Morana Vouk Nikolić, Tiflološki muzej, 8.10.2025. (Vouk Nikolić)

12.5. Koncerti i priredbe

12.5.1. Festival empatije

Festival empatije je interdisciplinarni festival koji je realiziran u organizaciji Kreativne Audiovizualne Asocijacije, pod umjetničkim vodstvom Ivana Karačonji Rupčić scenaristice, redateljice i producentice različitih filmskih, televizijskih i radijskih formata. Održavan je u vremenu od 24. do 30. studenog 2025. g. u nekoliko gradova u Hrvatskoj, a u Tiflološkom muzeju od 25. do 30. studenog 2025. g.

Cilj Festivala je poticanje javnosti na empatiju kroz sinergiju raznih oblika umjetničkog stvaralaštva (izložbe, filmska umjetnosti i drugi oblici multimedijalnih djela) i znanstvene

discipline psihologije putem tematskih predavanja, radionica i sl., sve kako bi se pažnja javnosti usmjerila na društveno relevantne teme te oživotvorio koncept inkluzije i ljudskih prava. Festival je sadržavao program za različite dobne skupine, od osnovnoškolaca do umirovljenika kao i za osobe s invaliditetom. Ovogodišnja središnja tema Festivala je bila Neuspjeh. Festival je službeno otvoren u Tiflološkom muzeju, a njegov početak je obilježen otvaranjem izložbe Nedovršeni procesi, autora Luke Pešuna, umjetnika koji u svom radu koristi medij fotografije kako bi istražio teme identiteta, obitelji i pripadanja. U okviru izložbe mogla su se pogledati dva multimedijalna rada obogaćena audio deskripcijom za osobe oštećena vida. Tijekom održavanja Festivala posjetitelji su imali mogućnost prisustvovati filmskim projekcijama četiri renomirana filma: *All the Beauty and the Bloodshed*, redateljice Laure Poitras (film je 2022. g. na festivalu u Veneciji nagrađen Zlatnim lavom, a na 95. dodjeli Oscara nominiran je za najbolji dokumentarni film), *Najgora osoba na svijetu*, redatelja Joachima Triera (film je premijerno prikazan u natjecateljskom programu Filmskog festivala u Cannesu 2021. uz široko priznanje kritike, a Renate Reinsve osvojila je nagradu za najbolju glumicu za svoju izvedbu u filmu, na 94. dodjeli Oscara film je bio nominiran za najbolji međunarodni igrani film i najbolji originalni scenarij), *Zbornica*, redateljice Sonja Tarokić i *U potrazi za srećom*, redateljice Dorottya Zurbo. Osim toga održano je nekoliko predavanja i radionica na temu neuspjeha koje su održavali eminentni profesori s fakulteta, psiholozi, psihoterapeuti, umjetnici i drugi stručnjaci.

U programima Festivala empatije sudjelovalo je 239 osoba.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

-za potrebe marketinga osmišljen je i tiskan deplijan o Tiflološkom muzeju koji je tijekom godine dijeljen u zagrebačkim hotelima, namijenjen je hotelskim gostima kako bi dobili informaciju o Tiflološkom muzeju i mogućnostima posjeta (Jančić Saje)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Programe Tiflološkog muzeja u 2025. godini je pratilo ukupno 7210 posjetitelja, od čega u prostoru muzeja 3460 posjetitelja, a van muzeja 3750 posjetitelja.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVOJENE ZBIRKE, LOKALITETI, STALNI POSTAVI I CENTRI ZA POSJETITELJE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	428	173	3.750		601	41	511	483		1.035	1.636
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	182				182					0	182
GRUPE - odrasli (broj osoba)	145				145					0	145
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	67				67					0	67
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	571				571					0	571
GRUPE - srednja škola(broj osoba)	494				494					0	494
GRUPE - studenti (broj osoba)	261				261					0	261
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	24				24					0	24
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	9				9					0	9
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	71				71					0	71
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	182				182					0	182
UKUPNO:	2.252	173	3.750	0	2.425	41	511	483	0	1.035	3.460

Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2025. godini - mrežne stranice								
	Online zbirke	Virtualne/online izložbe	Virtualne ture kroz muzej	Online edukativni programi (radionice, predavanja i sl.)	Online događanja uživo (otvorenja, vodstva i sl.)	Newsletter	Ostalo (upisati)	Ukupno
Mrežne stranice muzeja (upisati broj pojedinačnih posjeta)		323						43101
Ukupno								43101
Molimo unesite podatke za ona polja za koja raspolazete podacima. Za društvene mreže ili video kanale koje nismo naveli molimo unesite naziv.								
Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2025. godini - društvene mreže i video kanali								
	Broj pregleda	Broj pratitelja	Broj lajkova	Broj komentara	Broj dijeljenja sadržaja	Ukupno		
Facebook	42.330	3.100	1505	26	142	47103		
Instagram		1175	755	18		1948		
Twitter								
TikTok								
Ostalo – društvene mreže (upisati koja)								
YouTube								
Vimeo								
Ostalo – video kanali (upisati koji)								
Ukupno						49051		

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

-RH	98,21
-vlastiti prihod	1,79

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- sudjelovanje u radu Upravnog vijeća Tiflološkog muzeja (Maroević, Vouk Nikolić)
- sudjelovanje u radu Stručnog vijeća Tiflološkog muzeja (svi stručni djelatnici)-izrada godišnjeg izvještaja o radu (svi stručni djelatnici)
- edukacija za korištenje novog protuprovalnog sustava (svi djelatnici)
- sudjelovanje na sastancima vezanim uz program Slijepi vodič
- preuzimanje i transport za Zagreb koje su bile korištene na izložbi Anabel Zanze (7 taktilnih grafika radova (Eight, Slika govori više od riječi, Kožarićevo Sljeme, Chapeau de Beuys, Janus, mur/pont i Trône et Débâcle), djelu „Friz“, brončanom reljefu „Moj svijet“, video filmu Anabel Zanze pri radu (na USB sticku), te 2 zidna nosača od pleksiglasa, velikoj zidnoj naljepnici (od 2 dijela) i naljepnicama-legendama.)
- ažuriranje adresara zagrebačkih hrvatskih muzeja
- dogovor s ERF-om vezani uz donaciju časopisa HRRI, doprema časopisa u muzej (Vouk Nikolić)
- izrada Godišnjeg izvješća o provedbi Zakonu o pravu na pristup informacijama
- redoviti konzultativni sastanci s ravnateljicom vezani uz radnu i programsku problematiku
- redovita priprema nadopuna i objava dokumenata na mrežnim stranicama muzeja
- redigiranje i korektura sadržaja mrežnih stranica TM
- sudjelovanje na sastancima vezanim uz redizajn Tamne sobe (Maroević)
- izrada Ugovora o darovanju umjetnine umjetnice Anabel Zanze – slika naziva “Chapeau de Beuys”
- izrada ugovora o posudbi radova za izložbu „Anabel Zanze: NE-PRE-PRE-KE” u Likovnom salonu Vladimir Becić, Slavonski Brod
- rješavanje manjih informatičkih problema prema potrebi
- obavljanje manjih tehničkih i logističkih poslova u muzeju
- poslovi službenika za informiranje (ZPPI):
- izrada Godišnjeg izvješća za 2024. godinu sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama
- redovita nadopuna i objava dokumenata na mrežnim stranicama muzeja
- ispravljanje i ažuriranje zastarjelih i netočnih podataka na mrežnim stranicama muzeja
- prikupljanje i obrada podataka za godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Maroević)
- prisustvovanje otvorenjima izložbi, promocijama i stručni posjeti muzejima (svi stručni djelatnici)
- sindikalni poslovi (Sušić)
- postavljanje i demontaža putujućih izložbi, Kuc kuc, Zoja i Lola (Sušić, Romanić)
- obavljanje poslova u Povjerenstvu za popis imovine, obveza i potraživanja Tiflološkog muzeja za 2024. g. (Ćosić, Tomašić, Romanić)
- obavljanje poslova Informatora/blagajnika prema opisu poslova navedenim u sistematizaciji predmetnog radnog mjesta (Romanić)

- napisan Godišnji izvještaj muzeja i muzejskih zbirki u 2024. g. za Državni zavod za statistiku, 31.3.2025. (Jančić Saje, Sivec)
- tehnička podrška u okviru opisa poslova muzejskog tehničara za sva muzejska događanja
- obavljanje stalne grupe poslova u vezi protupožarne zaštite (Vukić)

Ravnateljica:

Nina Sivec